БАЙРАМИНГИЗ МУБОРАК, ОПА-СИНГИЛЛАР!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. № 46 (7787). ● 8 март, 1982 йил ● ДУШАНБА ● Баҳоси 3 тийин

АЗИЗ СОВЕТ ХОТИН-ҚИЗЛАРИ!

СОЦИАЛИСТИК ВАТАН БАХТ-САОДАТИ ЙЎЛИДАГИ ИЛҲОМБАХШ МЕҲНАТИНГИЗ, ТИНИМСИЗ ФАОЛИЯТИНГИЗ УЧУН СИЗЛАРГА СИДҚИДИЛДАН КОММУНИСТЛАРЧА РАҲМАТ!

СИЗЛАРГА ЧИН ҚАЛБДАН СИҲАТ-САЛОМАТЛИК, ОМОН-ЭСОНЛИК, МЕҲНАТДА, ЎҚИШДА, ИЖОДДА ЯНГИДАН-ЯНГИ МУВАФФАҚИЯТЛАР ТИЛАЙМИЗ! СИЗЛАРГА ВА ОИЛАНГИЗГА БАХТ-ИҚБОЛ ЁР БЎЛСИН!

СОВЕТ ХОТИН-ҚИЗЛАРИГА ШОН-ШАРАФЛАР!

(Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Совет хотин-қизларига табригидан).

ИЛҒОРЛАРГА БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ область комитети область районлари, район қишлоқ хўжалик моддий-техника таъминоти ишлаб чиқариш бирлашмалари, сув хўжалиги ташкилотлари механизациялашган кўчма колонналарининг 1982 йил ҳосили учун кузги-қишки ишлар комплексини ўз вақтида ва сифатли ўтказиш юзасидан ўзаро социалистик мусобақасининг 1982 йил февраль ойининг учинчи ўн кунлиги якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси область комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ область комитетининг кўчма Қизил байроғи **Янгийўл районига** (район партия комитетининг секретари Алиқулова, район ижроия комитетининг раиси Қодиров, қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи район комитети раиси Шамшиев, район комсомол комитети секретари Қўчқоров ўртоқлар) берилди. Бу районда 1982 йил ҳосили учун кузги-қишки тадбирлар комплексини ўтказишда жадал суръатларга эришилган, органик ўғитларни жамғариш ва далага чиқариш бўйича йиллик топшириқ 144 процент, кўчат етиштириш учун помидор уруғини сепиш, янги боғлар ўрнатиш, боғларда мевали дарахтларни буташ ва шакл бериш йиллик плани 100 процент, ирригация тармоқларини тозалаш топшириғи 100 процент, ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш йиллик плани 101 процент, гидротехника иншоотларини ремонт қилиш плани 100 процент, насос-куч агрегатларини ремонт қилиш плани 100 процент, барча маркадаги тракторларни ремонт қилиш бўйича календарь топшириғи 110 процент, насос қурилмалари бўйича 125 порцент, пахта териш техникаси бўйича 108 процент, дағал ем-хашакни майдалаш бўйича ўн кунлик топшириқ 100 процент, сомонни буғлаш бўйича 130 процент, сунъий сут тайёрлаш бўйича 118 процент қилиб бажарилган.

Байроқ Бўка районидан олиб берилади.

Ўзбекистон Компартияси область комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ область комитетининг кўчма Қизил байроғи **сабзавот етиштиришга ихтисослашган Тошкент районига** (район партия комитетининг секретари Толипов, район ижроия комитетининг раиси Худойберганов, қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси Тошпўлатов, район комсомол комитетининг секретари Ғозиев ўртоқлар) берилди. Бу район 1982 йил ҳосили учун кузги-қишки ишлар комплексининг жадал суръатлар билан ўтказилишини таъминлаган, органик ўғитлар жамғариш ва далага ташиб чиқариш, боғазлар ташиш ва ўрнатиш йиллик планини 100 процент, боғларда дарахтларни буташ ва шакл бериш ишлари планини 100 процент, ирригация тармоқларини тозалашни 119 процент, насос-куч агрегатларини ремонт қилишни 100 процент, ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилашни 124 процент, барча маркадаги тракторларни ремонт қилишни 100 процент, шу жумладан чопиқ тракторлари ремонтини 100 процент, насос қурилмалари ремонтини 100 процент, дағал ем-хашакни майдалаш бўйича ўн кунлик топшириқни 118 процент, сомонни буғлаш бўйича 113 процент, сунъий сут тайёрлаш бўйича 116 процент қилиб бажарган.

(Давоми 3-бетда)

● ҲАР йили 8 Март мамлакатимизда чинакам умумхалқ байрами сифатида кенг нишонланади. Бу байрам социалистик жамиятнинг хотин-қизларимизга бўлган чуқур иззат-ҳурматининг ёрқин ифодасидир.

Совет кишилари бу галги байрамни СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги арафасида нишонламоқдалар. Кўп миллатли давлатимизни қарор топтириш ва мустаҳкамлашда хотин-қизларнинг роли ғоят катта бўлган эди. Ватан ўзининг ютуқлари ва ғалабалари учун кўп жиҳатдан уларнинг фидокорлиги ва истеъдодидан миннатдордир. Суратда: бахтиёр аёлларимиздан бир группасини кўриб турибсиз.

А. Тўраев фотоси.

8 МАРТГА — МЕҲНАТ ТУҲФАЛАРИ

А. И. ЧУДНАЯ,

«Красний водопад» экспериментал базасининг сут соғувчиси, СССР давлат мукофоти лауреати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

● **МЕН беш йилликнинг дастлабки йилида қўлга киритган меҳнат зафарларимдан мамнунман. КПСС Марказий Комитети 1981 йил ноябрь Пленуми ҳамда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети IV пленуми қарорларига амалий иш билан жавоб бериш иштиёқида 1982 йил учун янада юксак мажбуриятлар олиб ишламоқдаман. Ҳар бир сигирдан соғиб олинадиган ўртача сут миқдорини 5100 килограммга етказиш ва жами 877 тоннадан кўпроқ сут соғиб олиш — менинг асосий маррам ана шундан иборат. Шу билан бир қаторда ҳар центнер маҳсулот таннархини 11 сўмгача пасайтирмоқчиман. СССР 60 йиллиги нишонланадиган йилда бизнинг хўжалигимиздаги ҳамма сут соғувчилар ҳам юксак марраларни кўзламоқдалар.**

Гулбаҳор АБДУЛЛАЕВА,

Янгибозордаги маиший хизмат уйи тикувчиси.

● **МЕН маиший хизмат уйида ишлаётганимга уч йил бўлди, холос. Шу муддат ичида тикувчилик касбининг сир-асрорларини пухта эгаллаб, илғорлар сафидан ўрин олдим. Комбинатда 46 нафар комсомол-ёшларга етакчилик қиляпман. Яқинда район комсомолларининг XXXVI ҳисобот-сайлов конференциясида қатнашиб, райком аъзоси қилиб сайландим. Конференцияда ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажаришга, мураббийчилик ҳаракатига қўшилиб муносиб шогирдлар тайёрлашга сўз бердим. Кечагина ўзим шогирд эдим. Менга Тилла Айдарова, Насиба Ахмедовалар устозлик қилган эдилар. Мана энди ўзим ёшларга тажрибаларимни ўргатиб, уларга мураббийлик қиляпман. Зулфия Аширбоева, Ажар Имонқулова, Қолдигул Давроналарни ҳадемай мустақил ишлашга ўтказаман.**

Клавдия ЛУКИНА,

Ғалаба районидаги тикув-галантерея фабрикаси ишчиси.

● **Куни кеча 1982 йилнинг иккинчи ярим йиллиги ҳисобига маҳсулот топширишга киришдим. Бу эса халқаро хотин-қизлар байрамига тўғри келиши менга қўш қувонч бағишлади.**

Съездлар йилида фабрикада биринчи бўлиб беш йилликни муддатидан илгари бажаришга қарор қилган эдим. Йил якуни ҳам яхши бўлди. Пландан ташқари 51 минг 497 сўмлик маҳсулот тайёрладим. Шундан сўнг менинг издошларим кўпая бошлади. Бу коллектив ишлаб чиқариш кўрсаткичларининг юксалишини таъминлаяпти. Ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш салмоғи ошиши билан бирга тайёрланаётган тикув буюмларининг сифати ҳам яхшиланмоқда. Бу ҳаракатда Елизавета Корнеева ва Елизавета Кимлар барчага намуна бўлишмоқда.

Шоира ХОЛМУҲАМЕДОВА,

Тошкентдаги «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасининг тўқувчиси.

● **Баҳорнинг дастлабки серфайз кунларида халқаро хотин-қизлар байрамининг нишонланиши кишига олам-олам қувонч бағишлайди. Ишлаб чиқаришда баракали меҳнат қилаётган ҳар бир аёл йилнинг айнан шу палласида энг юқори кўрсаткичларга эришишга ҳаракат қилади. Ахир меҳнат ютуғи ҳам ажойиб байрам совғаси эмасми?**

Айни кунларда 1983 йил ҳисобига меҳнат қилаётганлигим билан ҳақли равишда фахрланаман. Бугунда бирлашмамиз ялпи маҳсулотининг йигирма процентидан кўпроғи олий сифат категорияси билан тайёрланмоқда. Шунинг учун бўлса керак байрам совғалари ичида «Малика» фирмасининг маркаси қўйилган маҳсулотларни кўплаб учратамиз. Бу эса биз тўқувчиларни янада тўлқинлантиради, янги юксак марраларга чорлайди.

КВАРТАЛ ПЛАНИ БАЖАРИЛДИ

КАЛИНИН районидаги Гагарин номли совхоз чорвадорлари КПСС XXVI съезди қарорларини амалга ошира бориб, йилдан-йилга қувончли натижаларни қўлга киритмоқдалар. Хўжалик ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки йилида давлатга барча турдаги чорвачилик маҳсулотлари топшириш халқ хўжалик планларини муваффақиятли бажарган эди. Қўлга киритилган муваффақиятларни янада мустаҳкамлаш учун курашаётган чорвадорлар 1982 йилни ҳам кўтаринки руҳ билан бошлашди. Давлатга ўтган икки ой ичида 11 тонна гўшт топширилиб, квартал плани муддатидан илгари бажарилди.

Совхоз бўрдоқибоқарлари СССРнинг 60 йиллик юбилейи нишонланадиган йилда жами 32 тонна гўшт етиштириш мажбуриятини олдилар. Ҳозирги кунда фермаларда ана шу юксак мажбуриятга яраша иш олиб борилмоқда.

Ф. МУҲИДДИНОВ.

ЧИН ҚАЛБДАН

В. И. ЛЕНИН МАРКАЗИЙ МУЗЕЙИДАГИ ВИСТАВКА

Партия XXVI съездида тинчликка қилинган эҳтиросли даъват сўзлари, КПССнинг ленинча йўли совет кишиларининг, бутун тараққийпарвар инсониятнинг қалблари қизғин акс садо берди ва қўллаб-қувватланди. Совет коммунистларининг съездига, ўртоқ Л. И. Брежневнинг 75 йиллиги муносабати билан унга юборилган эсдалик совғалар ва табрикномалар шундан далолат беради. 4 март куни В. И. Ленин Марказий музейида ана шу совғалар ва табрикномалар виставкаси очилди.

200 дан ортиқ экспонат Улуғ Октябрь Ватани таржимаи ҳолининг шонли саҳифалари, пролетар интернационализми байроғини баланд кўтариб бораётган КПССнинг зўр обрў-эътибори тўғрисида, СССР ва социалистик ҳамдўстлик давлатлари халқларининг мустаҳкам дўстлиги ҳақида ҳикоя қилади. Болгария, Венгрия, Вьетнам, Куба, Польша, Чехословакия, Франция, Финляндия бошқа кўпгина мамлакатлар санъат усталарининг асарлари Ленин партиясининг, шахсан ўртоқ Л. И. Брежневнинг ер юзида тинчлик ва хавфсизлик ишига, демократия ва социал тараққиёт йўлидаги курашга қўшган ҳиссасини тасвирлайди.

Мамлакатимизнинг меҳнат коллективларидан, партия, совет, касаба союз ва жамоат ташкилотларидан КПСС XXVI съезди, Леонид Ильич Брежнев номига келган ҳамда виставкага қўйилган эсдалик совғалар ва табрикномалар КПССнинг сиёсати якдиллик билан маъқулланаётганидан, партия билан халқнинг бирлигидан, коммунизм қурилишидаги зафарлардан далолат беради.

(ТАСС).

ЮКСАК МУКОФОТ ТОПШИРИЛДИ

Кеча КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи Меҳнат Қизил байроқ орденли «Алмаликсвинецстрой» тресги коллективига топширилишига бағишланган тантанали йиғилиш бўлиб ўтди. Коллектив Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида юксак меҳнат натижаларига эришганлиги, СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981 йил давлат планини муваффақиятли бажарганлиги учун шундай мукофотга сазовор бўлган эди.

Орденли трест коллективи ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йилида барча асосий техник-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича план-топшириқлари ва социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажарди. Олмалиқ кон-металлургия комбинатини реконструкция қилишда иштирок этаётган ҳамма ташкилотларнинг ҳамжиҳат бўлиб ишлашлари туфайли шундай юксак ютуқ қўлга киритилди. Трест коллективи муваффақиятига «Промтехмонтаж», «Узэлектромонтаж», «Узтрансспецстрой», «Узстроймеханизация» каби ёрдамчи пудрат бўлинмалари коллективлари ҳам салмоқли ҳисса қўшдилар.

Ишлаб чиқаришни инженерлик тайёргарлиги комплекс планлари ҳамда объектларни фойдаланишга топширишни тезлаштириш, меҳнат унумдорлигини юксалтириш, қурилиш таннархини камайтириш, бригада пудратини жорий қилиш бўйича махсус ишлаб чиқилган тадбирларни амалга ошириш иш сифатини яхшилашнинг таъсирли воситаси бўлиб хизмат қилди. Трест коллективи Қалмоққир конида янги ишлаб чиқариш қувватларини, мис саралаш фабрикасининг 7 ва 8-секцияларини ва бошқа кўпгина объектларни ишга туширди.

КПСС XXVI съезди тарихий қарорларини амалга ошириш, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун борган социалистик мусобақа натижалари самарали бўлди. Бундай меҳнат беллашувида В. Шаплихин, С. Сейтьятьяев, Н. Пустовой, В. Нацвет, Н. Ковчанюк раҳбарлигидаги бригадалар ва кўпгина бошқа коллективлар алоҳида ўрнак кўрсатиб ишламоқдалар.

Трест коллективига она-Ватаннинг юксак мукофотини топширган Тошкент область партия комитетининг секретари Ф. Г. Потуремский Олмалиқ кон-металлургия комбинатини реконструкция қилишда барча коллективларга янги меҳнат муваффақиятлари тилади, уларнинг эътиборини ҳал қилинмаган муаммоларга қаратди.

Тантанали йиғилишда сўзга чиққан «Алмаликсвинецстрой» трести бошқарувчиси Р. Х. Қўлдошев, монтажчилар бригадири Е. Т. Смагин ва бошқа нотиқлар мамлакатимизнинг иқтисодий қудратини мустаҳкамлаш, республика рангли металлургиясининг энг йирик корхонасини реконструкция қилишни тезроқ туғаллаш учун ўзларининг куч-ғайратларини сарфлаб ишлаяжакларини айтдилар.

Йиғилишда КПСС Марказий Комитетига, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневга табрик хати қабул қилинди.

ЭРТАГИ САБЗАВОТ ЭКИЛМОҚДА

● ОРЖОНИКИДЗЕ номли колхоз деҳқонлари эртаги сабзавот экинлари экишни кун сайин қизитмоқдалар. Қисқа вақт ичида 13 гектар ерга редиска, 22 гектар майдонда плёнка остига эртаги карам экилди.

Калинин районидаги бошқа хўжаликларда ҳам **ЭРТАГИ САБЗАВОТ ВА КАРТОШКА ЭКИШ БОШЛАБ ЮБОРИЛДИ.** «Партия XXI съезди», «Қорасув» совхозларида, Калинин номли колхозда очиқ далага редиска, эртаги картошка, плёнка остига карам экиш жадал суръатларда олиб бориляпти.

Эл дастурхонига барвақт ноз-неъматлар тортиқ қилишга аҳд қилган район деҳқонлари бу йил 750 гектар ерга эртаги карам, 700 гектар майдонга эртаги картошка экишни режалашган.

Э. МАДИЕРОВ.

ОЛИЙ УНВОН БИЛАН ҚУТЛАЙМИЗ

ЎРТА ЧИРЧИҚ районидаги Охунбобоев номли колхознинг довруғи сўнгги йилларда кенг ёйилди. Хўжаликда, айниқса, пахтачиликни ривожлантириш, техника воситаларидан унумли фойдаланиш бўйича катта муваффақиятларга эришилди. Биргина ўтган йили она-Ватанга 4250 тонна, пландагидан 840 тонна кўп «оқ олтин» армуғон этилди. 1155 гектар ернинг ҳар гектаридан 38 центнердан зиёд ҳосил олинди. Ялпи ҳосилнинг 92 проценти «зангори кема»лар ёрдамида териб олинди. Колхозда қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳалари ҳам жадал ўстирилмоқда.

Мазкур колхозга узоқ йиллардан буён тажрибали пахтакор — Миразиз Рўзиматов раислик қилиб келмоқда. Куни-кеча Ўзбекистон ССРнинг қишлоқ хўжалиги илғорларидан бир группасига Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони бериш тўғрисида СССР Олий Совети Президиумининг фармони эълон қилинди. Мукофотланганлар орасида М. Рўзиматовнинг ҳам номи бор. Биз қишлоқ хўжалигининг ана шу моҳир ташкилотчисини юксак мукофот билан чин қалбдан қутлаймиз. Қаҳрамонлик муборак бўлсин, ҳурматли Миразиз ака!

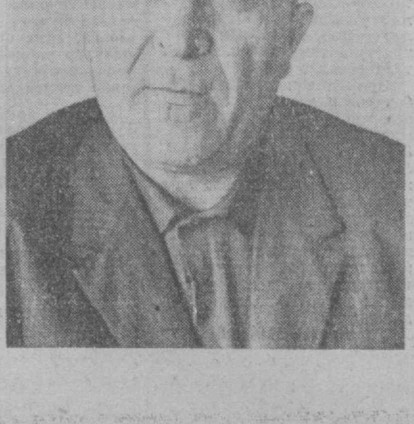

АТЕИСТИК ТАРБИЯ ЖАНГОВАР ВА САМАРАДОР БЎЛСИН

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ АКТИВИ ЙИҒИЛИШИДАН

6 март куни область партия активининг йиғилиши бўлиб ўтди.

Актив йиғилишини Тошкент область партия комитетининг иккинчи секретари В. А. Антонов очди.

Тошкент область партия комитетининг секретари А. М. Хўжаев «КПСС XXVI съезди қарорлари асосида аҳолини атеистик руҳда тарбиялашни янада яхшилаш соҳасида область партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида» доклад қилди.

КОММУНИСТИК бунёдкорликнинг мисли кўрилмаган миқёсдаги жуда катта вазифалари ҳал қилинаётган ривожланган социалистик жамият шароитида КПСС совет кишиларининг ғоявий эътиқодлилигини кучайтириш, уларнинг етуклиги ва маданиятини ошириш, янги кишини тарбиялашга алоҳида эътибор бермоқда.

Ҳозирги вақтда ғоявий-тарбиявий жараён, партия пропагандаси ҳамма звеноларининг иши КПСС XXVI съезди қарорлари, КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори асосида олиб борилмоқда.

Атеистик тарбия, деб уқтирди докладчи, кўп қиррали идеология ишининг муҳим таркибий қисмидир. Уни янги кишини шакллантиришнинг асосий вазифаларидан ажратиб бўлмайди. КПСС XXVI съезди ана шунга алоҳида аҳамият бериб, совет кишиларида илмий, материалистик дунёқарашни шакллантириш жараёнини яхшилаш жуда зарурлигини қайд қилди.

Ҳозирги вақтда совет кишиларининг мутлақо кўпчилиги илмий атеизм позицияларида турипти. Аҳолининг социал жиҳатдан энг фаол қатламлари — малакали ишчилар, қишлоқ хўжалик механизаторлари, зиёлилар диний қарашлардан деярли тўла халос бўлдилар.

Эндиликда ўтмиш сарқитларини бартараф этиш учун СССР Конституциясида мустаҳкамланган социалистик демократияни янада ривожлантириш алоҳида аҳамиятга эгадир.

(Давоми 3-бетда)

ВЦСПС ПЛЕНУМИ

5 март куни Москвада Касаба союзлари Бутуниттифоқ Марказий Советининг пленуми бўлиб ўтди.

Пленум ташкилий масалани муҳокама қилди. А. И. Шибаев бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан пленум уни ВЦСПС раиси вазифасидан озод қилди.

Илгари ВЦСПС секретари, сўнгра СССР ўрмон, целлюлоза-қоғоз ва ёғочсозлик саноати министри бўлиб ишлаган С. А. Шалаев бир овоздан ВЦСПС раиси этиб сайланди.

Пленум СССР касаба союзларининг XVII съездига ВЦСПС номидан қилинадиган «ВЦСПСнинг иши тўғрисида ҳисобот ва КПСС XXVI съезди қарорлари асосида СССР касаба союзларининг вазифалари» тўғрисидаги докладни муҳокама қилиб, маъқуллади.

СССР касаба союзларининг XVII съездида ҳисобот доклади қилиш ВЦСПС раиси С. А. Шалаевга топширилди.

Пленум СССР касаба союзларининг 1982 йилги бюджетини ҳамда давлат социал страхованиe бюджетини кўриб чиқиб, тасдиқлади.

Пленум ишида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. У. Черненко, КПСС Марказий Комитетининг секретари И. В. Капитонов қатнашдилар. (ТАСС).

8 МАРТ — ХАЛҚАРО ХОТИН-ҚИЗЛАР КУНИ

СИЗГА ТАЪЗИМ, СИЗГА ШАРАФ-ШОН!

АЁЛ—ОНА, АЁЛ—БУНЁДКОР

БУНДАН етмиш йилдан кўпроқ вақт муқаддам Дания пойтахти Копенгагенда бўлиб ўтган социалист хотин-қизларнинг халқаро конференцияси комунистик ҳаракатнинг атоқли арбоби Клара Цеткин таклифи билан ҳар йили Халқаро пролетар хотин-қизлар кунини нишонлаш тўғрисида қарор қабул қилган эди.

Биз ҳар йили 8 мартда ана шу баҳор байрамини нишонлар эканмиз, оналаримиз, меҳнаткаш аёлларимиз, опа-сингилларимизни катта байрам билан чин қалбдан қутлаймиз.

Совет хотин-қизлари Ватанимиз тарихига беқиёс шонли саҳифаларни битдилар. Улар Совет ҳокимияти учун олиб борилган жангларда фаол қатнашдилар, социализм бунёдкорларининг олдинги сафларида фидокорона меҳнат қилдилар, Улуғ Ватан уруши йиллари жасорат ва матонат намуналарини намойиш этдилар. Ҳозирда улар коммунистик қурилишнинг жамики соҳаларида ажойиб ташаббуслар кўрсатиб ишламоқдалар, фарзандларини вояга етказиб, Ватаннинг муносиб ўғил-қизлари қилиб тарбияламоқдалар.

Доҳиймиз В. И. Ленин Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларидаёқ агар меҳнаткаш хотин-қизларнинг жуда катта қисми социалистик қайта ўзгартишларда фаол иштирок этмаса, бундай ўзгартишлар бўлишининг ўзи мумкин эмас, деб башорат қилган эди.

Ҳозирги кунда Советлар мамлакати хотин-қизларининг кундалик ҳаёти ва меҳнати ана шу башоратнинг нақадар тўғрилигини исботлаб турибди. Улар КПСС XXVI съезди қарорларини амалга ошириш учун фидокорона меҳнат қилиб, ўн биринчи беш йилликда мамлакатимизни социал-иқтисодий ривожлантириш ишига жуда катта ҳисса қўшмоқдалар, янги-янги ташаббуслар билан чиқмоқдалар.

Буни районимиз хотин-қизлари меҳнати мисолида ҳам яққол кўриш мумкин. Ҳозирги вақтда бутун район бўйлаб «СССРнинг 60 йиллигига 60 зарбдор ҳафта!», «Сафимизда қолоқлар бўлмасин» шиорлари остида социалистик мусобақа кенг авж олиб кетди. Бунинг натижасида район саноати ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йилини яхши кўрсаткичлар билан бошлади.

Бунинг учун ўтган йилиёқ мустаҳкам замин ҳозирланган эди. Масалан, район пахтакорлари 1981 йилда 35000 тоннадан зиёд «оқ олтин» етиштирдилар. Пландан ташқари 1,45 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Капитал қурилишида асосий фондаларни ишга тушириш плани 110,8 процент қилиб адо этилди. Пландан ташқари 326 тонна гўшт, 470 тонна сут, 1 миллион 731 минг дона тухум тайёрладилар.

Шу йилнинг ўтган икки ойи мобайнида саноат ходимлари маҳсулот реализация қилиш планини 103 процент, ялпи маҳсулот тайёрлаш планини 102 процент бажардилар. Пландан ташқари 160 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Район чорвадорлари эса шу вақт ичида давлатга 870 тонна гўшт, 1300 тонна сут, 953 минг дона тухум топширдилар.

СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги тантанали нишонланадиган 1982 йилда районимиз хотин-қизларининг сиёсий ва меҳнат кўтаринкилиги айниқса юқори бўлмоқда. Юзлаб нафар хотин-қизлар коммунистик меҳнат зарбдорлари, ишлаб чиқариш новаторлари сифатида юқорида тилга олинган зафарларнинг ҳаммасида муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Биз бугунги кунда М. Боймирзаева, Т. Абдуваҳобова (Ленин номли колхоздан), М. Тўхтаева (Н. Ниёзов номли колхоздан), У. Дюсембоева («Интернационал» колхозидан), Х. Каримбоева («Партия XXI съезди» колхозидан) каби механизатор аёлларимиз билан чексиз фахрланамиз. Яна йигирма нафар қиз эса турсунойчилар мактабида «зангори кема» механик-ҳайдовчиси касбини қунт билан ўрганишмоқда. Ф. Абдураҳмонова, З. Маскова, Т. Ҳамробекова, Ф. Васипова кабилар эса пахтачилик ва маккажўхорикорлик бригадаларини муваффақиятли бошқармоқдалар.

Чорвадорлар орасида ҳам хотин-қизлар кўпчиликни ташкил этади. Улар фермаларда фидокорона меҳнат қилиб, давлатга тобора кўпроқ миқдорда гўшт, сут, тухум топширмоқдалар. «Коммунизм» колхозидан область Советининг депутати Ж. Асхўжаева шуларнинг бири.

Районимизда ана шу меҳнатсевар аёлга ўхшаб ҳам меҳнатда, ҳам жамоат ҳаётида фаол иштирок этаётган хотин-қизлар беҳисоб. Ўнлаб аёлларимиз район ва маҳаллий халқ Советларининг депутатларидир. Ленин номли колхоздан Гулнора Болтабоева эса республика Олий Советининг депутатидир. Ўттизга яқин хотин-қиз эса район партия комитетининг аъзолари сифатида сиёсий ва ташкилотчилик ишларини олиб бормоқдалар. 500 га яқин хотин-қиз пропагандист, сиёсий ахборотчи, докладчи ва агитатор сифатида жонажон партиямиз ички ва ташқи сиёсатини омма орасида кенг тушунтирмоқда.

Бутун областимизда бўлганидек, районимизда ҳам меҳнаткаш ҳамда кўп болали оналар ғамхўрлик билан қуршаб олинган. Уларнинг меҳнат ҳамда турмуш шароитларини яхшилаш, дам олишини уюштириш борасида кўплаб тадбирлар амалга оширилмоқда. Ҳозир районда 63 та мактабгача болалар тарбия муассасалари ишлаб турибди, уларда 6 мингдан зиёд кичкинтой тарбияланмоқда.

«Турмуш ва маданият», «Саломатлик», дорилфунунларида, ота-оналар учун халқ университетида аёлларимиз уй-рўзғор тутиш, болаларни тарбия қилиш, санитария ва гигиена масалалари бўйича билим олмоқдалар.

Ўн биринчи беш йилликда ҳам бу борадаги планларимиз катта. Шу беш йиллик мобайнида яна 2 мингдан ортиқ кичкинтой боғча ва яслиларга қабул қилинади. Яна иккита типовой болалар боғчаси, пионерлар уйи, стадион ҳамда сув ҳавзаси қуриш режалари амалга оширилади.

Партия ва ҳукуматимиз кейинги йилларда хотин-қизлар меҳнат шароитини яхшилаш, оналик ва болаликни муҳофаза қилиш борасида қатор муҳим қарорларни қабул қилди. Шунингдек, ишловчи аёллар, айниқса, ёш фарзандлари бўлган оналар учун бериладиган нафақа ва имтиёзлар доираси тобора кенгайиб бормоқда. КПСС XXVI съездининг кўрсатмалари асосида, жумладан, болалар бир ёшга тўлгунича уларнинг оналарига қисман ҳақ тўланадиган отпуска жорий этилиши, ёш болали оналарнинг тўла бўлмаган иш куни ёки иш ҳафтасида ишлаши учун имкониятлар яратиб берилиши партия ва ҳукуматимизнинг меҳнаткаш аёллар тўғрисида қилаётган ғамхўрлигининг ёрқин далилидир.

Ана шу беқиёс ғамхўрликларга жавобан совет хотин-қизлари ўзларининг баҳордек тулгун байрамлари кунида партия ва ҳукуматимизга яна бир карра чексиз миннатдорчилик билдиради. Улар КПСС XXVI съезди белгилаган улуғвор вазифаларни муваффақиятли адо этишга муносиб ҳисса қўшиб, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини меҳнатда ва жамоат ишларида янги-янги зафарлар билан кутиб олишга аҳду паймон этган ҳолда фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Азиз оналар, опа-сингиллар! Қутлуғ байрамингиз муборак бўлсин!

Л. АЛИҚУЛОВА,
Янгийўл район партия комитетининг биринчи секретари.

● ТОШКЕНТ тўқимачилик комбинатининг Акмал Икромов районидаги янги филиали қурилганига ҳали кўп бўлгани йўқ. Филиал цехларида меҳнат қилаётган хотин-қизлар ҳозир СССРнинг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун қизғин мусобақалашмоқдалар. Тўқувчи Гулчеҳра Абдуллаева уларнинг бири. Гулчеҳра ҳозир нормадаги 30 станок ўрнида 34 станокни бошқариб, мажбуриятларини ой сайин ортиғи билан адо этиб келяпти.

В. Сироткин фотоси.

ОЛҚИШЛАР БАҲОР

Ўлкамизда байрам нафаси. Майин эсаётган еллар ҳам гўёки хотин-қизларимизни муборакбод этаётгандек, назаримда. Ана қўш табақали кўк дарвоза томон бир гуруҳ йигит ва қизлар келишяпти. Улар бувилари Ўғилжон ая Рашидовани байрам билан қутлашга шошилишмоқда. Нуроний онахон атрофида невара-эваралари парвона. Қизиққон неваралар буви ҳаёлини ўтмиш сари етаклайдилар.

Ўғилжон ая колхоз тузуми йилларида далага чиққан эди. Улуғ Ватан уруши йилларида фронтга кетган оталар ва акалар ўрнини босди, «Қизил кетмончи»лар ҳаракатида фаол иштирок этди. Қарилик пенсиясига чиққунга қадар колхозда ишлади. Ҳозирги кунда эса ўн фарзандни камолга етказиб, етмишдан ортиқ невара-эваралар кўриб, катта хонадоннинг табаррук онахони бўлиб ўтирибдилар.

Тўнғич фарзандлари Майрамхон колхозда ишлайди, 9 фарзанднинг онаси. Муборак ва Салимахон эса жунни дастлабки қайта ишлаш фабрикасида меҳнат қилишади. Улар ҳам серфарзанд, сердавлат. Бошқа фарзандлар ҳам турли жабҳаларда меҳнат қилишмоқда. Уларнинг тўрт нафари олий маълумотли. Онахон ҳозирги фаровон ҳаётидан миннатдор.

С. РЎЗИЕВА,
Келес шаҳри.

НУРЛИ ИҚБОЛ

Яқинда Куйбишев номли совхознинг Куйбишев участкасида янги болалар боғчаси фойдаланишга топширилди. Бу биз учун қўш қувонч эди. Аёлларимизнинг хотиржам меҳнат қилишлари учун яна бир қулайлик яратилган бўлса, иккинчидан халқ депутатининг жамиятдаги ўрни, қудрати нималарга қодир эканлигидан далолат эди.

Сайловчилар билан учрашувда Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати, Куйбишев номли совхознинг сут соғувчиси Хурсанд Обидовага мавжуд болалар боғчаси ўсиб бораётган эҳтиёжга жавоб бермаётгани, тез орада янги боғча қуриш зарурлиги тўғрисида наказ тушди. Шубҳасиз, бинони лойиҳалаш, фонд ажратиш ва қуриш учун анча вақт керак эди. Депутат Хурсанд Обидованинг ташкилотчилик қобилияти шунда намоён бўлди. Ички резервлар ҳисобига тезда битказилган боғча 70 нафар жажжи гражданни ўз бағрига олди.

Бизнинг жамиятимизда она-илғор ишчи, колхозчи, зиёли, ажойиб олима. Бу ҳақда жуда кўплаб мисоллар келтириш мумкин, область Советининг депутати Зулайҳо Иброҳимова илғор сут соғувчи, актив жамоатчи, қишлоқ Советининг депутати Вера Ефимова мактаб директори, ажойиб ташкилотчи. Улар халқ ўртасида обрў-эътибор қозонган кишилардир. 30 нафардан кўп хотин-қизлар орден ва медаллар билан мукофотланган.

Хотин-қизларнинг самарали меҳнат қилиб, намунали ҳордиқ чиқаришлари учун барча шарт-шароитлар муҳайё қилинган. Эйвали қурилиш материаллари ва конструкциялар комбинати ёнида ярим тайёр масаллиқлар магазини очилди. Дала шийпонларида хотин-қизлар учун яратилган шарт-шароитлар янада яхшиланмоқда. Кўпгина шийпонларда алоҳида дам олиш хонаси ташкил этилган. Маданий-маиший шароитларни яхшилашга жуда катта эътибор билан қарамоқдамиз. Аёлларнинг рўзғордаги юмушларини енгиллаштириш энг муҳим вазифалардан бирига айланган.

Қишлоғимизнинг шу кунги ҳаёти билан ўтган йилларни таққослар эканман Октябрь инқилоби туфайли ўзбек хотин-қизларининг озодликка, саодатга эришганини ҳис этиб яна бир бор бахтдан энтикаман.

М. СОЛИҲОВА,
Оҳангарон районидаги Ленинчи қишлоқ Советн ижроия комитетининг раиси.

ЭЪЗОЗ

...Кунлар, ҳафталар, ойлар ўтаверади... Вақт ҳамиша олға силжийди. Соат милларининг илгарилаб юриши эса ҳар дақиқа умрнинг ўтишидан далолат беради. Хўш? Ўтган ва келажак ҳаёт салмоғини тарози палласига қўйиш мумкинми?! Жисман, албатта, йўқ. Бироқ умр мазмунини маънавий ўлчамлар билан қиёсласа бўлади.

Она-Ватаннинг меҳнатсевар граждани бўлиш... Ўз бурчини чуқур тушунган, ўз касбини жон дилдан севган инсонгина шундай ардоққа етиши мумкин. Раиса опа ана шу бурч деб кунни-кун, тунни-тун демай ишлади, астойдил тер тўкди. Касби-чи? Касби математика ўқитувчиси эди... 27 йил сурункасига «сеҳрли олам»нинг мисоллари ва масалалари устида бош қотириш — айтишгагина осон. Лекин у буларнинг уддасидан чиқа олди.

Яхши инсон, мутахассис сифатида эл оғзига тушиш... Авваламбор, яхшилик одамнинг қонида бўлиши керак, дейди алломалар. Раиса опага тадбиқан ҳам «ҳа, унинг қонида бор» дейиш мумкин. Зотан у 1955 йилда Тошкент Давлат педагогика институтини битириб, Бўстонлиқ районидаги Товоқсой посёлкасига, Ҳ. Олимжон номли ўрта мактабга ўқитувчи бўлиб келибдики, посёлка аҳлига ўзининг туғишганларидек меҳр-муҳаббат қўйди. 2 мингга яқин хонадон фарзандларини математикадан «билағон» қилишни ўйлади. Бунинг эвазига онахон ва отахонлар унга «икки минг хонадон келини» деб ном қўйдилар. Бу сўзлар замирида эл-юрт эъзози ётмайдими?!

Устоз деган номга арзигулик ишлар қилиш... Раиса Қосимовнани ҳамиша-ҳамрўз ўқувчилар, ёш ўқитувчилар даврасида учратасиз. Математика тўгаракларида иштирок этаётган йигит ва қизлар «Қани энди, биз ҳам Раиса опамлардек бўла олсак!..» дея орзу қилишади.

Ўзининг собиқ ўқувчилари, эндиликда математика ва физика ўқитувчилари бўлиб етишган Абдураҳим Холматов, Абдурашид Асилтоев, Гулжаҳон Йўлдошева, Ҳамида Исроилова кабилар Раиса Қосимовнанинг дарс бериш методикасини ўрганганлар. «Мен Раиса Қосимовнанинг ўқувчилар ва ҳамкасблари билан ишлаш услубини бошқаларга ҳар доим намуна қилиб кўрсатаман,— дейди мактаб директори Ш. Эрназаров,— бир томондан буни «оилавий услуб» деса ҳам бўлади. Чунки Раисахоннинг турмуш ўртоғи Тўла Туркменов — химия ўқитувчиси, унинг акаси Эргаш Туркменов — она тили ва адабиёт ўқитувчиси, Эргаш аканинг рафиқаси Роза Абдураҳмоновна эса рус тили муаллимасидир».

Элга хизмат — олий ҳиммат, дейди халқимиз... Раиса Қосимовна бир неча йиллардан буён чиндан ҳам ўз элига ихлос билан, сидқидил хизмат қилиб келмоқда. Искандар посёлка Советининг, Бўстонлиқ район Советининг депутати бўлганида анчагина хайрли тадбирларни амалга оширди. Ҳозир у область Советининг депутати.

Кўчаларни ободонлаштириш, посёлкадаги барча болаларни тўлиқ ўқувга жалб этиш, хонадонларни табиий газ ва водопровод суви билан таъминлаш, янги мактаб биноси қурилишини тезлаштириш, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш каби масалалар унинг диққат марказида. Посёлка Совети қошидаги янгича маросимлар ва урф-одатларни аҳоли турмушига сингдириш комиссиясининг аъзоси сифатида ҳам қатор ишларга бош-қош бўлмоқда. Маҳаллалардаги тўйлар, никоҳ кечалари, чақалоқларга туғилганлиги тўғрисида гувоҳномалар топшириш, ёшларни ишчилар сафига қабул қилиш сингари маросимлар тартибли, ихчам ўтадиган бўлиб қолди.

...Ҳа, инсон умрини безайдиган айрим фазилатларнигина санадик... Она-Ватаннинг меҳнатсевар граждани бўлиш, яхши инсон, ажойиб педагог ва мутахассис сифатида эл оғзига тушиш, устоз деган номга арзигулик ишлар қилиш, элга хизмат — олий ҳиммат деган доно нақлга амал этиш, алқисса, «Ҳурмат китоби»га ёзилиш, юқори ташкилотларнинг Фахрий ёрлиқлари билан тақдирланиш, қолаверса, уч ўғил, икки қизни балоғатга етказиш... Раиса Қосимовна Валиевага ҳар қанча ҳавас қилсак арзийди. Бахту-иқболингиз муборак, Раисахон опа!..

У. РАҲИМОВ,
Бўстонлиқ райони.

ДОНОЛАР ДЕЙДИЛАРКИ...

Ердаги барча гўзалликлар аёлга бўлган муҳаббат туфайли юзага келган.

М. ГОРЬКИЙ.

* * *

Кўча севгиси уйни барбод этар,
Уйингни хотин меҳри обод этар.

САЪДИЙ.

* * *

Аёл эркак зотининг буюк мураббийсидир.

Ф. ФРАНС.

* * *

Қиз боланинг жамики бойлиги — унинг номуси, бу бойлик ҳар қандай мероcдан ҳам қимматлидир.

В. ШЕКСПИР.

* * *

Аёл фидойиликни тушунибгина қолмай, ўзини фидо қилишни ҳам билади.

И. С. ТУРГЕНЕВ.

* * *

Аёлларга хос ўлмас назокат яхши эркакларга ҳамиша қанот бағишлаб келган.

Р. РОЛЛАН.

* * *

● Англиялик бир психологнинг айтишича, аёлларни кўпроқ қўрқитадиган нарсалар: қариб қолиш, кўпчилик олдида сўзга чиқиш, кечаси ёлғиз қолиш, яқин кишисининг жароҳатланиши, фарзандларининг ёлғон-яшиқ сўзлаши, ёқимсизлик, танбеҳ эшитиш, севимли кишисидан айрилиш, аёллик назокатидан маҳрум бўлиш, ҳаддан ташқари назокатлилик.

● Ўроэгул БУКУРОВА Бўка районидаги «Бўка» совхозининг илғор механик-ҳайдовчиси. У ўтган йили ўз агрегати билан 150 тонна «оқ олтин» териб берган эди. Бу йил эса 200 тонналик маррани кўзламоқда. Суратда: Ў. Букурова (чапда) дугонаси «Ташоблводстрой» трестига қарашли автобаза экономисти Гулраъно Каримова билан.

В. Коврин фотоси.

● ТОШКЕНТ химия фармацевтика заводида меҳнат қилаётганларнинг кўпчилиги хотин-қизлардир. Улар ўз байрамларини янгидан-янги ютуқларни қўлга киритган ҳолда кутиб олдилар. Суратда: таблетка цехи илғор ишчиларидан А. Насриддинова ва Ф. Зайниддинова жўнатишга ҳозирланган дори-дармонларни кўздан кечирмоқдалар.

В. Казанцев фотоси. (ЎзТАГ).

МУАТТАР БЎЙЛИ СОВҒАЛАР

Тошкент атир-упа фабрикасида тайёрланаётган маҳсулотларнинг катта бир туркуми Ўрта Осиё шаҳарларига жўнатилди. Уларнинг асосий қисми давлат Сифат белгиси билан чиқарилмоқда.

Ҳозирги пайтда корхонада 110 хил атир-упа тайёрланмоқда. Фабрика коллективи Халқаро хотин-қизлар кунига атаб «Гўзал қиз», «Бахт-саодат», «Бир куни» деб номланган бир неча хил духиларни ишлаб чиқарди.

Корхона ишчи-хизматчилари 8 Мартга атаб атир-упа комплектини ишлаб чиқаришни ҳам йўлга қўйдилар. Бу комплектда ўн турдаги атир-упа бор.

ДИЛНИ—ДИЛГА ТУТАШТИРИБ

— Зумрад опа, юрагингизнинг кенглигини қаранг-а, — қўшни йигит эшик олдида пайдо бўлди. — Ўн йилдан бери ёнма-ён яшаб, бир пайтлар ўткир таржимон бўлганлигингизни билдирмабсиз-а?! Кечагида дўстларим билан бўлган бир суҳбатда сиз тўғрингизда, таржима қилган китобларингиз ҳақида гапириб қолишди. Тўғриси, ишонмадим. Чунки таржима билан шуғуллангaнингизни билмасдим-да. Ахир, сиз докторсиз-ку.

Зумрад опа жилмайиб қўйди.

— Ҳа, асл касбим докторлик. Лекин бўш пайтларимда русча китобларни ўзбекчага таржима қилиш билан ҳам шуғулланганман, — деди кейин.

... Тўқмоқ шаҳридаги «Иқбол» мактабида дарслар татар тилида олиб бориларди. Ёш Зумрад татарча, қозоқча, русча сўзлашишни илк бор шу мактабда ўрганди. Кейин Тошкентдаги 8 Март номли русча мактабни тамомлади, Тошкент Давлат медицина институтига ўқишга кирди.

Ўша кезларда у рус адабиёти классиклари асарларини зўр қизиқиш билан ўқиб чиққанди, рус тилини мукаммал эгаллаб олганди. Бир пайтнинг ўзида Абдулла Қодирийнинг «Ўтган кунлар», «Меҳробдан чаён» романларини ҳам ихлос билан мутолаа қилди. Шу йилларда бадиий таржимага бўлган ҳавас унда кучайди. Рус адабиёти дурдоналарини ўзбек ўқувчиларига ўз она тилларида етказиш истаги туғилди.

Зумрад Орифжонова дастлаб А. П. Чеховнинг «6-палата» ҳикоясини таржима қилди. У 1946 йилда босилиб чиққан тўпламга киритилди. Бундан олдинроқ эса Жек Лондоннинг «Ҳаёт истаги» ҳикоясини таржима қилиб қўйган эди.

Таржималари силлиқ, сўзлари сараланган, иборалари ўринли эди. Зумрад тахаллуси билан кейин яна бир қанча таржима асарлар пайдо бўлди. Шундан кейин унга каттароқ ҳажмдаги китоблар таржимасини ишониб топшира бошлашди.

Кўп ўтмай А. С. Пушкиннинг «Пиковая дама» асарини ўзбек китобхонлари Зумрад таржимасида ўқишга муяссар бўлдилар. Кейин шу таржима асосида либретто ҳам яратилди. Изма-из Мопассаннинг бир томлик ҳикоялар тўплами нашр этилди. Унинг таржимони ҳам Зумрад Орифжонова эди.

Зумрад опа секин-аста қардош халқлар адабиёти намуналари билан ўзбек китобхонларини яқиндан таништиришга тутинди. Қозоқ адабиётининг йирик намояндаси Мухтор Авезов қаламига мансуб «Абай» романи бу соҳада биринчи қалдирғоч бўлди. Тўрт томлик бу асар таржимаси Зумрад опадан жуда кўп вақт ва маҳорат талаб этди. Таржимон зиммадаги қийин вазифага масъулиятни чуқур ҳис этган ҳолда ёндашиб, асар таржимасини муваффақиятли якунлади. Эллигинчи йиллар давомида романнинг тўрттала томи ўзбек тилида тўла босилиб чиқди.

Зумрад Орифжонова ўзбек совет адабиётида илк аёл таржимонлардан бири сифатида танилган эди. Кейинчалик Ҳолида Аҳророва, Лола Тожиева, Ойдин Ҳожиева сингари адибалар ҳам таржимага дадил қўл урдилар. Улар ҳозир ўз таржима асарлари билан қардош халқлар адабиётини ўзбек китобхонларига яқинлаштирмоқдалар, тилни тилга, дилни дилга пайвандламоқдалар.

Ж. НОСИРОВ.

ОЛАМ—ОЛАМ ГУЛ

Ойнаванд гектарларда чамандек очилиб ётган анвойи гуллар кўрган кўзни қувонтиради. Эгат оралаб юрган ишчилар уларнинг энг сарҳилларини саралаб, гулдасталар тузмоқдалар.

Қутлуғ айём кунлари. Ахир бу байрамни гулсиз тасаввур қилиб бўладими? Энг гўзал гуллардан сараланган дасталарни азиз онажонларимизга, меҳрибон опа-сингилларимизга тақдим этамиз.

Тошкент гуллар фирмаси байрам арафасида 300 минг дона лола, фрезия, наргиз, чинни гулини сотишга чиқарди.

— Бундан ташқари, — дейди фирма директори М. Муҳримов, — биз Сухуми тоғларида ўсаётган мимоза гулидан ҳам самолётда олиб келдик. Улар 8 тоннадан ортиқдир. Умуман олганда ўтган йилга нисбатан бу йил 70 минг дона гул кўп тайёрладик.

Шредер номли бирлашмада қийғос очилган гуллар ҳам байрамга файз бағишлайди. Гулчилар 8 Март байрамига атаб жуда кўплаб анвойи гуллар тайёрлашди. Улар пойтахтимиздаги 22 та гул магазинида ҳамда метро станцияларида сотилаётир.

М. ЗАРИПОВ.

АТЕИСТИК ТАРБИЯ ЖАНГОВАР ВА САМАРАДОР БЎЛСИН

(Боши 1-бетда)

Аммо, деб таъкидлайди докладчи, динга ишониш турмуш тарзимиз, фан-техника тараққиёти ютуқлари таъсири остида ўз-ўзидан йўқ бўлиб кетади, деб ўйлаш нотўғри бўлар эди. Шу жиҳатдан аввало мунтазам равишда муайян мақсадга қаратилган атеистик ишни кенг авж олдириш айниқса муҳимдир. Агар биз атеистик тарбиядаги камчиликларни диний сарқитларнинг яшовчанлиги билангина изоҳлаб қўя қолсак, бу ишдаги йўл қўйилган камчиликларга бепарво бўлсак, тарбияга зарар етказган бўлур эдик. Дин кишиларда ўз-ўзидан ихтиёрий равишда йўқ бўлиб кетмайди. Динга қарши бугун ҳам моҳирона, илмий асосда жиддий кураш олиб бориш даркор.

Дин — бизга ёт идеологиянинг бир туридир. Буржуа қўпорувчилик марказлари радио ва оммавий ахборотнинг бошқа воситалари ёрдамида динни фаолроқ тарғиб қилмоқдалар.

Буларнинг ҳаммаси атеистик тарбияни фаоллаштириш жуда зарурлигини тақозо этмоқда. Шунга эришиш лозимки, ана шу ишнинг формалари кишиларнинг талаб ва эҳтиёжларига тўлароқ жавоб берсин, турмушимиз ва меҳнатимиздаги туб ўзгаришларни ҳисобга олсин.

КПСС XXVI съездида алоҳида уқтирилганидек, бу ишда кишиларимизда содир бўлган жуда катта ўзгаришларни, уларнинг билими ва савияси, маънавий талаблари ўсиб бораётганлигини ҳисобга олмоқ керак.

Динга ишонувчилар тўғрисидаги тасаввурларимизни қайта қараб чиқиш зарур. Бу кишилар маълум даражада саводхондирлар, улар ижтимоий ишлаб чиқариш соҳасида ишлайдилар, ҳам ички, ҳам халқаро аҳвол билан, фандаги янгиликлар билан қизиқадилар. Деярли саводсиз динга ишонувчи кишилар тобора камайиб бормоқда, шу боисдан ана шуларга қаратилган динга қарши юзаки тарғибот самарасиз, умуман бефойда бўлиб қолмоқда.

Докладчи шуни таъкидладики, атеистик тарбияга бўлган талаблар ўсиб бораётган бир пайтда ана шу муҳим соҳага партия раҳбарлигини янада такомиллаштириш ишнинг муваффақиятини ҳал қилувчи омилдир. Тошкент областининг кўпгина партия ташкилотларида бу йўналишда фойдали тажриба тўпланган. Ҳамма шаҳар ва район партия комитетларида, кўпгина партия ташкилотларида атеистик тарбия бўйича кенгашлар фаолият кўрсатмоқда. Буларнинг ҳаммаси атеистик тарғиботни янада конкрет ва муайян мақсадга қаратилган ҳолда, идеология ишининг бошқа йўналишлари билан қўшиб олиб бориш имконини бермоқда.

Айни вақтда область партия ташкилотлари меҳнаткашлар ва аҳолини атеистик тарбиялаш соҳасида олиб бораётган ишларда жиддий камчиликларга йўл қўймоқдалар. Айрим партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари ишнинг ана шу муҳим участкасига диққат-эътиборни сусайтириб юборганлар. Улар дин ва черковга муносабат тўғрисида ленинча принципларни изчил амалга ошириш соҳасида таъсирли тадбирларни кўрмаётирлар. Масалан, Оржоникидзе ва Паркент район партия комитетлари меҳнаткашларни атеистик тарбиялаш соҳасида ўтказилиши лозим бўлган пландаги актив йиғилишларини ўтказмаганлар.

Шаҳар, район партия комитетлари ҳар бир шаҳар ва районда, ҳар бир меҳнат коллективида атеистик тарбиянинг аҳволи ва самарадорлигини чуқур таҳлил қилишлари, аҳоли ўртасида атеистик тарбияни кучайтириш бўйича конкрет тадбирларни ишлаб чиқиб, амалга оширишлари, партия комитетлари, ҳамма корхона, хўжалик ва ташкилотларнинг бошланғич партия ташкилотлари ҳузурида атеистик иш бўйича кенгашлар тузиб, уларнинг самарали ишлашини таъминлашлари керак.

Идеологик таъсирнинг ҳамма воситалари ишга солинган, ҳамма идеологик муассаса ва ташкилотлар қатнашган, кенг идеологик актив жалб қилинган ҳолдагина атеистик ишда муваффақиятга эришиш мумкин. Бу ишнинг самарадорлигини ўтказилган тадбирлар, лекция ва суҳбатларнинг сонига қараб эмас, балки уларнинг пировард самарадорлигига қараб баҳолаш лозим. Бундай самарадорлик — кишиларнинг атеистик эътиқодида, диний урф-одатларни бажаришнинг камайганлигидадир.

Меҳнаткашларни марксча-ленинча назарияни ўрганишга кенг жалб қилишга биринчи даражали эътибор бериш, партия ва комсомол сиёсий таълими системасида илмий атеизм асосларини ўрганишни яхшилаш зарур. Бунда ўқувнинг актив формаларидан фойдаланиш, тингловчиларнинг ижтимоий-сиёсий практикасини жорий этиш ва такомиллаштириш айниқса муҳимдир.

Оммавий пропаганданинг хилма-хил формалари — лекция, оғзаки журнал, лекторий, кинолекторий, савол ва жавоб кечаларини ўтказиш ҳам муҳим аҳамиятга эга. Илмий атеизмни тарғиб қилишга олимлар, олий ўқув юртлари ва техникумларнинг ўқитувчилари, муаллимлар, врачлар тобора кенг жалб қилинмоқда. Ҳозирги вақтда мингга яқин лектор бу соҳада мунтазам иш олиб бормоқда. Аммо, атеистик тарғибот олиб боришда расмиятчилик ҳоллари оз эмас, мунтазамлилик ва изчиллик етишмайди. Бекобод, Паркент, Коммунистик, Янгийўл районларидаги «Билим» жамияти ташкилотлари атеистик пропагандани суст олиб бормоқдалар.

Атеистик иш,— деб таъкидлайди ўртоқ А. М. Хўжаев,— социал-иқтисодий ва маданий-маиший проблемалар билан чамбарчас боғлиқ ҳолда олиб борилиши жуда муҳимдир. В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси, Ўзбекистон қийин эрийдиган ва ўтга чидамли металлар комбинати, «Политотдел» колхози ва бошқа кўп коллективларнинг тажрибаси шундан далолат беради. Бу ерда яхши ишчанлик вазияти, соғлом маънавий иқлим мавжуддир. Ишлаб чиқаришда тобора юксак кўрсаткичларга эришилиши билан бирга динга ишониш ҳам сезиларли равишда камаймоқда. Кишиларнинг меҳнати, турмуши ва дам олиши учун энг қулай шароитларни яратар эканмиз, иш самарадорлиги ва сифатини ошириш билан бир қаторда динга ишонишни камайтириш учун ҳам объектив шарт-шароитлар яратган бўламиз.

Қишлоқ аҳолисини атеистик руҳда тарбиялаш партия ташкилотларининг муҳим вазифасидир. Тадқиқотлардан шу нарса маълум бўлдики, маданий-оқартув ишлари яхшироқ йўлга қўйилган йирик аҳоли пунктларида диний таъсир кучсизроқдир.

Партия, совет, комсомол ташкилотлари, хўжалик раҳбарлари қишлоқда турмуш маданиятини тинмай ошириб, хутор системасини тугатиш соҳасида изчил иш олиб боришлари, кишиларнинг тобора ўсиб бораётган маънавий ҳамда маданий эҳтиёжларини тўлароқ қондиришлари даркор.

Амалиёт шуни кўрсатмоқдаки, динга ишонувчилар билан яккама-якка иш олиб бориш атеистик тарбиянинг энг самарали формаларидан биридир. Бу ишни энг обрўли ва пухта тайёргарлик кўрган атеистларга топшириш, партия аъзоларини, идеологик активни жалб қилиш даркор. Фақат суҳбатлар ўтказиш билангина чекланмаслик керак. Пропагандист ташкилотчи ҳам бўлиши даркор. У динга ишонувчиларда уларни коллектив билан яқинлаштирувчи янги қизиқишлар пайдо бўлишига эришиши даркор.

Партия, касаба союз, комсомол ташкилотлари динга ишонишнинг конкрет сабаблари ва мотивларини ўрганишни яхшилашлари, бундай сабаблар вужудга келадиган шароит билан, кишиларнинг тақдирлари билан қизиқишлари лозим.

Ёшларнинг атеистик тарбиясида мактаб етакчи ўрин эгаллайди. Негаки, бу ерда илмий дунёқарашнинг негизлари шаклланади. Область ўқув юртларида бу борада кўпгина тажриба тўпланган. Мактабларда юзлаб ёш атеистлар клублари ҳамда тўгараклари, бурчаклари ташкил қилинган, динга қарши материаллар намойиш этиладиган стендлар қўйилган, қизиқарли тадбирлар ўтказилмоқда. Шуни ижобий баҳолаш лозимки, кейинги йилларда диний байрамларда болалар ва ўсмирларнинг иштироки амалда кузатилмаётир.

Айни вақтда кўпгина мактабларда атеистик тарбия эскичасига олиб борилмоқда. Ўқув-тарбия жараёнининг ўзи атеистик дунёқарашни шакллантиради ва бу борада махсус иш олиб боришнинг фойдаси йўқ, деган нотўғри фикрлар тўла барҳам топмаган. Бўка, Бекобод, Чиноз, Янгийўл районларида ўқувчиларнинг атеистик тарбияси паст савияда қолмоқда.

Олий мактабнинг партия, касаба союз ташкилотлари, ўқитувчилар коллективлари атеистик тарбияни яхшилаш соҳасида кўп иш қилишлари даркор. Олий ўқув юртлари ишлаб чиқариш командирлари, юксак малакали мутахассисларни тайёрлаш билан бирга меҳнат коллективларининг бўлажак мураббийларини, ҳужумкор атеистик тарғибот олиб бориш маҳоратини эгаллаган фаол, эътиқодли атеист-пропагандистларни ҳам етиштиришлари даркор.

Хотин-қизлар орасида изчил иш олиб бориш, партия ташкилотлари фаолиятининг энг муҳим соҳасидир.

Болаларни энг аввал аёллар тарбиялайди. Фарзандлар жамиятнинг социал-иқтисодий ҳаётида қандай ўрин эгаллашлари, келажак авлод тарбиясининг илк жараёни оналарга боғлиқдир.

Партия, совет органлари, касаба союз ва комсомол ташкилотлари хотин-қизларни ишлаб чиқариш фаолиятига кенгроқ жалб қилишлари, уларни ижтимоий ишга тортишлари, сиёсий, умумий ва касблари бўйича билимларини оширишлари учун қулай шарт-шароит яратишлари даркор. Хотин-қизлар Советларининг составини қайта кўриб чиқиб, улар ишини активлаштириш, хотин-қизлар учун лекторийлар ташкил этиш, уларни бадиий ҳаваскорлик, жисмоний тарбия ҳамда спорт билан шуғулланишга жалб этиш зарур.

Кейинги вақтда партия, совет, комсомол ташкилотлари атеистик тарбияда янгича анъана ва урф-одатлардан активроқ фойдаланадиган бўлиб қолдилар, қолоқ одатларга қарши курашни кучайтирдилар. Революцион ва давлат байрамларини нишонлаш одат тусига кириб қолди, уларни тайёрлаш ва ўтказиш даврида юксак сиёсий ва меҳнат кўтаринкилиги вужудга келмоқда. Социалистик воқелик туфайли юзага келган меҳнат, граждамлик байрамлари ва анъаналари турмушга чуқур сингиб кетди.

Айни вақтда янги урф-одатларни тарғиб қилиш ва жорий этишда камчиликлар ҳам бор. Кўп ҳолларда бу ишда расмиятчиликка йўл қўйилмоқда. Кўпгина партия ташкилотлари қолоқ урф-одатларга қарши, уларнинг сақланиб қолаётганлигига сабаб бўлаётган шарт-шароитларга қарши планли равишда изчил кураш олиб бормаяптилар. Кўпгина янгича урф-одатлар ва анъаналарнинг ғоявий ва бадиий савияси паст. Ана шу ишнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлашга алоҳида аҳамият бериб, шу мақсадда маданият муассасаларининг имкониятларидан кенг фойдаланиш даркор.

Атеистик тарғиботни кучайтиришда матбуот, ахборотнинг оммавий воситалари кенг имкониятга эгадир. Ваҳоланки, ҳали бу имкониятлардан кенг фойдаланиляпти, деб бўлмайди.

Атеистик тарбияни малакали, ишнинг кўзини билиб, таъсирчанлик билан олиб бора оладиган кадрларни танлаш ва тайёрлаш муҳим аҳамиятга эгадир. Ана шу ишнинг мазмуни ва методикасига қўйилаётган юксак талабларни ҳисобга олиб, агитатор ва лекторлар составини энг пухта тайёргарлик кўрган активлар ҳисобига тўлдириш, уларга зарур назарий ҳамда методик ёрдам кўрсатиш даркор.

Кадрларни атеистик тарбиялаш учун партия ва комсомол таълими системасидан фаолроқ фойдаланиш, атеистик тарғиботга ўқитувчилар, мактабгача ёшдаги болалар муассасаларининг тарбиячиларини, соғлиқни сақлаш ходимлари, фан ва маданият арбобларини кенг жалб этиш керак.

Партия ташкилотлари атеистик билимлар тарғиботчилари учун семинарлар, илмий-назарий конференциялар ўтказиб туришлари, илмий атеизм халқ дорилфунунлари ва факультетлари тармоғини кенгайтиришлари лозим. Областимиз шароитида атеизм бўйича хотин-қиз тарғиботчиларни тайёрлашга алоҳида эътибор бериш зарур. Негаки, улар аёллар орасида эркак тарғиботчиларга нисбатан тарбия ишини самаралироқ олиб бора оладилар.

Атеистик тарбиянинг идеологик ишнинг бошқа ҳамма соҳалари билан ажралмас ўзаро алоқадорлиги шуни талаб қиладики, идеологик фронтнинг ҳамма ходимлари бу соҳада пухта билимга эга бўлишлари даркор. Шу боисдан ҳам илмий атеизмнинг энг муҳим масалаларини партия, совет касаба союз, комсомол, хўжалик ходимлари, пропагандистлар ва оғзаки сиёсий агитация кадрлари малакасини ошириш курслари ва семинарларининг программасига киритиш даркор.

Атеистик тарбия илмий асосда олиб борилганидагина, динга ишонишнинг характери, динга ишонувчи кишиларнинг маънавий дунёси пухта ўрганилгандагина самарали бўлади.

Биз илмий ходимларимиздан, олий ўқув юртларидаги ижтимоий фанлар кафедраларининг ўқитувчиларидан бу ишга кўпроқ ҳисса қўшишни, илмий жиҳатдан асосланган тавсияномалар, методик қўлланмалар ва ҳоказоларни ишлаб чиқишларини кутамиз.

Эътиқодли атеистларни тарбиялаш — бу омманинг онгли ижодкорлигини, унинг КПСС XXVI съезди қарорларини, ўн биринчи беш йиллик топшириқларини, коммунистик қурилиш планларини бажариш учун курашдаги сиёсий ва меҳнат активлигини янада юксак даражага кўтариш, демакдир.

ШУНДАН сўнг докладни муҳокама қилиш бошланди. Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари **М. Ф. Солдатов**га сўз берилади.

— Ўзбекистон пойтахти меҳнаткашлари, — деди у, — юксак маданият ва намунали тартибот шаҳри, деган номни олиш учун курашмоқдалар. Бу эса идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни ҳам меҳнат коллективларида, ҳам аҳоли турар-жойларида янада кучайтиришни тақозо этади. Бу ишда атеистик тарбияга муҳим аҳамият берилмоқда, меҳнаткашлар турли қатламлари ва группаларининг ўзига хос хусусиятлари ҳисобга олинмоқда. Атеистик тарбия соҳасига на фақат партия комитетларининг идеология ходимлари, балки пойтахтдаги кўпгина олий ўқув юртларининг ўқитувчилари, фан ва маданият арбоблари ҳам жалб этилган.

Шаҳар партия комитети атеистик тарғибот активларини ўқитишга алоҳида эътибор бермоқда. Улар шаҳар марксизм-ленинизм университетида, ёш лекторлар мактабида, халқ дорилфунунида билим ва маҳоратларини оширмоқдалар. Пойтахт олий ўқув юртларида 30 та атеистик билим факультетлари ишлаб турибди.

Калинин районидаги Охунбобоев номли мактаб директори **М. Д. Алимова** ўз нутқини ўқувчи ёшларни атеистик руҳда тарбиялаш масалаларига бағишлади.

— Қишлоқ ўқитувчилари ўзига хос бир шароитда тарбия ишларини олиб борадилар, — дейди у. — Негаки, мактабларимизда ўқийдиган ўқувчиларнинг ота-оналари шаҳар мактаблари ўқувчиларининг ота-оналарига нисбатан дин таъсирига нисбатан кўпроқ берилганлар. Бу эса ҳар бир қишлоқ ўқитувчисидан актив ҳаётий позицияда туришни, ёшларнинг коммунистик тарбиясига халақит берувчи ҳар қандай сарқитларга нисбатан муросасиз бўлишни талаб этади. Мактабимизда тарбия иши шундай йўлга қўйилганки, дарсларда олинган билимлар, ўқувчиларнинг жамоатчилик ишлари, хилма-хил тўгаракларда-ги машғулотлар — булар ҳаммаси ўқувчиларнинг ғоявий чиниқишига кўмаклашмоқда. Мактабда ёш атеистлар тўгараги ишлаб турибди. Педагогик коллектив ота-оналар орасида катта иш олиб бормоқда. Калинин районида ўтказилаётган лекция тарғиботи ишларида, атеистик тарбияларда фаол қатнашмоқда.

—Аҳолини атеистик руҳда тарбиялаш масалалари,— деб таъкидлайди Бўстонлиқ район партия комитетининг биринчи секретари **Ю. А. Хайдуров**, —районимиз партия ташкилотининг доимий диққат-эътиборида турибди. Улар район партия комитети бюроси йиғилишларида, район Совети сессияларида, бошланғич партия ташкилотларида, меҳнат коллективларида мунтазам муҳокама этилмоқда. КПСС XXVI съезди ҳамда партия Марказий Комитетининг идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисидаги қарорида атеистик тарбия соҳасида олиб бориладиган ишларнинг йўналишлари аниқ-равшан кўрсатиб берилган. Биз ана шу талаблар асосида атеистик ишнинг янги форма ва методларини қўллаш устида изланмоқдамиз. Янгича совет урф-одатларини меҳнаткашлар турмушига сингдириш, уларни кенг тарғиб қилиш ишига катта аҳамият берилмоқда.

Шонли тарихимизнинг энг муҳим саналарига бағишланган байрамлар, меҳнат ва меҳнат анъаналари байрамлари, уруш ва меҳнат ветеранларини шарафлаш орқали биз меҳнаткаш инсонни улуғлаш мақсадини кўзда тутамиз. Худди шундай инсон Ватанимиз тарихини яратмоқда, унинг кураши, унинг меҳнати мамлакатимиз кучқудратининг туб негизидир.

Тошкент область ижроия комитети раисининг ўринбосари, янги урф-одат ва маросимларни тарғиб қилиш ва уларни меҳнаткашлар турмушига сингдириш область комиссиясининг раиси **Г. Б. Йўлдошева** ўз сўзини ана шу мавзуга бағишлади. Янги урф-одат ва маросимлар чиндан ҳам социалистик маданиятимизнинг муҳим таркибий қисми бўлиб, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашнинг таъсирчан воситасидир. Областимизда янги урф-одатларнинг муайян системаси вужудга келди, бу борада яхшигина тажриба тўпланди. Яқинда бўлиб ўтган илмий-амалий конференцияда ана шу тажриба умумлаштирилди, унда қабул этилган тавсиялар шубҳасиз, шаҳар ва район комиссиялари амалий фаолиятида кўмаклашади.

Оққўрғон район «Дружба» қишлоқ Советининг раиси **С. М. Чегабоев** ўз нутқини меҳнат ва оилавий урф-одат ва маросимларнинг янги формалари турмушга жорий этилаётганлиги, диний сарқитларга қарши курашда ёрдам бераётганлиги, аҳолининг турли қатламлари орасида атеистик тарбияни яхшироқ йўлга қўйишда муҳим омил бўлаётганлиги тўғрисида гапирди.

Пойтахтдаги Октябрь райони «Янги шаҳар» маҳалла комитети раиси **Х. Мелиқулов**нинг ана шу мавзудаги нутқи ҳам катта қизиқиш билан тингланди. Атеистик тарбия, совет турмуш тарзини тарғиб қилиш иши ташаббускор, эътиқодли, тажрибали кишилар зиммасига юклатилмоғи даркор, дейди у. Айниқса, аҳоли турар-жойларида бу масалага алоҳида эътибор беришлари даркор.

Область «Билим» жамияти ташкилоти правлениесининг раиси, ЎзССР Фанлар академияси мухбир аъзоси **С. П. Турсунмуҳамедов** омма орасида атеистик тарғиботни табақалаштирилган ҳолда олиб бориш зарурлиги масаласига тўхталди. Пойтахт областининг кўп минг кишилик лекторлар отряди ана шу ишга муҳим ҳисса қўшмоқда, тарғибот ишларининг илмийлиги ва таъсирчанлиги тобора кўпроқ эришмоқда. Лекин, шундай ҳоллар ҳам учраб турадики, илмий-атеистик мавзудаги лекциялар шунчаки расмиятчилик учун ўқилади, улар тингловчиларда қизиқиш уйғотмайди, янги билимлар билан қуроллантирмайди.

— Худди шундай камчиликларга ёшлар орасида олиб борилаётган тарбия ишида ҳам йўл қўйилмоқда,— дейди область комсомол комитетининг биринчи секретари **М. М. Маҳмудов**.— Эндиликда биз идеология ишининг сифати ва самарадорлигини ўтказилаётган тадбирларнинг сони билангина белгилашга ҳаққимиз йўқ. Бу ишда албатта ижобий натижага эришиш даркор. Бунинг учун ёшларнинг меҳнат ва сиёсий активлигини янада кўтариш, уларни камчиликларга, салбий ҳодисаларга, аҳолининг маълум бир қисми онгида сақланиб қолаётган сарқитларга нисбатан муросасизлик руҳида тарбиялаш зарур.

Область комсомол ташкилоти ёшларда худди ана шу хусусиятларни тарбияламоқда. Областнинг барча меҳнаткашлари сингари комсомоллар, ёшлар ҳам СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш йўлида фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Улар буюк Ватанимиз билан чексиз фахрланадилар, мамлакатимиз халқлари буюк дўстлиги ҳамда интернационал бирлигини мустаҳкамлаш тўғрисидаги ленинча васиятларга, партия ишига содиқдирлар.

Пировардида актив йиғилиши муҳокама этилган масала бўйича резолюция қабул қилди.

(Боши 1-бетда).

Байроқ Калинин районидан олиб берилади.

Ўзбекистон Компартияси область комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроғи **Ғалаба район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш-техника таъминоти бирлашмасига** (бирлашма бошқарувчиси Лим, партия ташкилотининг секретари Шегай, касаба союз ташкилотининг раиси Болтабоев, комсомол ташкилотининг секретари Эшмуҳамедов ўртоқлар) берилди. Бу бирлашма барча маркадаги тракторларни ремонт қилиш бўйича топшириқнинг 100 процент, шу жумладан чопиқ тракторлари бўйича 100 процент, пахта териш машиналари аппаратлари ремонтининг 138 процент қилиб бажарилишини таъминлаган.

Байроқ Тошкент район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш-техника таъминоти бирлашмасидан олиб берилади.

Ўзбекистон Компартияси область комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ область комитетининг кўчма Қизил

ИЛҒОРЛАРГА БАЙРОҚЛАР

байроғи «Ташоблмелиоводстрой» трестининг Бўка районидаги **6-механизациялашган кўчма колоннасига** (бошлиғи Султонов, партия ташкилотининг секретари Худойқулов, касаба союз ташкилотининг раиси Холит ўғли, комсомол ташкилотининг секретари Сатторматов ўртоқлар) берилди. Бу колонна ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш бўйича топшириқларнинг 133 процент, ерларни капитал текислаш планининг 80 процент, ирригация тармоқларини тозалаш топшириғининг 105 процент қилиб бажарилишини таъминлаган.

Байроқ «Ташкентводстрой» трестининг Тошкент сув омбори қурилиш-монтаж бошқармасидан олиб берилади.

Бўка, Коммунистик, Калинин районлари, Ўрта Чирчиқ район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш-техника таъминоти бирлашмаси, «Тошкентводстрой» трестининг 3-механизациялашган кўчма колоннаси, «Ташоблмелиоводстрой» тресги 2-механизациялашган кўчма колоннасининг 1982 йил ҳосили учун кузги-қишки тадбирларни ўтказишда яхши ишлаганлиги қайд қилинди.

Пискент, Паркент районларида, «Ташоблмелиоводстрой» трестининг 4-механизациялашган кўчма колоннаси, «Паркентводстрой» трестининг 3-механизациялашган кўчма колоннасининг 1982 йил ҳосили учун кузги-қишки тадбирларни ўтказишда ишни суст ташкил этганлиги қайд қилинди.

Область план комиссиясига социалистик мусобақа илғорларига сотиш учун Янгийўл ва Тошкент районларига, Ғалаба район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш-техника таъминоти бирлашмаси, «Ташоблмелиоводстрой» трестининг 6-механизациялашган кўчма колоннасига биттадан енгил автомашина ажратиш топширилди.

ЧЕТ ЭЛ ХАБАРЛАРИ

ТИНЧЛИК ВА ҚУРОЛСИЗЛАНИШ УЧУН КУРАШ — БОШ ВАЗИФА

БЕРЛИН, 6 март. (ТАСС). Халқаро хотин-қизлар куни 8 Март арафасида Халқаро демократик хотин-қизлар Федерацияси планетамизда тенг ҳуқуқлилик, миллий мустақиллик, кескинликни юмшатиш ва мустаҳкам тинчлик ғоялари ғалаба қозониши учун кураш олиб бораётган барча хотин-қизларга табрикнома билан мурожаат қилди. Мурожаатномада таъкидланадики, бу йил барча қитъаларнинг хотин-қизлари 8 Март байрамини қуролланиш пойгасини тўхтатиш учун, баҳсли халқаро проблемаларни сиёсий ҳал этиш мақсадида дарҳол музокаралар бошлаш учун кураш белгиси остида нишонламоқдалар.

Европада ядро қуролларини чеклаш тўғрисида Женевада муҳим музокаралар олиб борилаётган ҳозирги пайтда шу музокараларнинг муваффақиятли ўтишига кўмаклашмоқ учун барча кучларни сафарбар этиш зарур, дейилади мурожаатномада.

Халқаро демократик хотин-қизлар Федерацияси тинчлик ва қуролсизланиш учун, ўртача олисликка учириладиган ракета-ядро қуролларининг янги турлари жойлаштирилишига қарши курашни, шунингдек империализмнинг барча агрессив ҳуружларига қарши ҳаракат қилишни бутун дунё хотин-қизларининг бош вазифаси, деб эълон қилади. Хотин-қизлар халқларнинг миллий озодлик ва социал тараққиёт йўлидаги ҳуқуқларини таъминлаш учун, жабр-зулм, ирқчилик ва камситишнинг барча формаларини тугатиш учун курашни ҳам давом эттиравередилар.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

● **БЕРЛИН.** Пойтахтдаги устки кийимлар комбинатининг «Фортштрит» тикувчилик фабрикаси ўтган йил якунларига кўра ГДР енгил саноатининг энг яхши корхонаси деб топилди. Асосан хотин-қизлар ишлайдиган бу корхона коллективига ГДР Министрлар Совети ва эркин немис касаба союзлари бирлашмаси марказий правлениесининг кўчма байроғи топширилди.

Бўлиб ўтган митингда таъкидланганидек, ўтган йили фабрика ходимлари планга қўшимча равишда 80 минг маркалик маҳсулот ишлаб чиқардилар. Корхона коллективи бу йил план топшириқларини муваффақиятли бажариш ҳамда маҳсулот ишлаб чиқаришни 7 процент кўпайтириш учун бутун куч-ғайратни сарфлаймиз, деб ваъда берди.

● **ВЕНА.** Яқин икки йилга мўлжалланган Совет — Австрия ҳукуматлараро маданий ва илмий ҳамкорлик программаси СССР билан Австрия ўртасидаги дўстона муносабатларни янада ривожлантириш учун муҳим аҳамиятга эга. Австрия — Совет жамияти правлениесининг бу ерда бўлиб ўтган мажлисида жамият бош секретари М. Клуг хоним шу ҳақда гапирди.

Австрия — Совет жамияти, деб таъкидлади у, Европа қитъасида тинчликни ва кескинликни юмшатишни мустаҳкамлаш учун, қуролсизланиш учун курашда фаол иштирок этишни ўзининг бурчи деб ҳисоблайди. Бу проблемаларнинг ҳал этилиши, деб қайд этди М. Клуг, Европада ва бутун дунёда барқарорликни мустаҳкамлашга ёрдамлашиши мумкин.

● **ДАМАШҚ.** Сурия президенти Ҳафиз Асад бу ерга визит билан келган Ливан миллий ватанпарвар кучлари марказий сиёсий кенгашининг раиси Валид Жумбулатни қабул қилди.

Бўлиб ўтган суҳбат давомида кўп вақтдан буён Исроилнинг агрессив ҳужумларига дучор бўлаётган Ливандаги аҳволни муҳокама қилишга алоҳида эътибор берилди. (ТАСС).

МАТЕРИАЛЛАР ТЎПЛАМИ

«Чехословакия Коммунистик партиясининг XVI съезди» номли тўплам босилиб чиқди. Унга Чехословакия Коммунистик партиясининг 1981 йил 6 апрелдан 10 апрелгача Прагада бўлиб ўтган съездининг асосий ҳужжатлари ва материаллари киритилган. Жумладан тўпламда ЧКП Марказий Комитетининг ҳисобот доклади (докладчи ЧКП Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Г. Гусак), КПСС делегациясининг бошлиғи, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг съездда сўзлаган нутқи, 1981—1985 йилларда ЧССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг асосий йўналишлари тўғрисида қилинган доклад, резолюциялари, КПСС делегациясининг ЧКП раҳбарлари билан учрашуви тўғрисидаги ахборот, бошқа материаллар бор.

Тўпламни сиёсий адабиёт нашриёти чоп этди.

(ТАСС).

ҲАРАКАТ ҲАФТАЛИГИ

ЛОНДОН. (ТАСС). Мамлакат олий ўқув юртлари ўқувчиларининг маориф соҳасида консерваторлар ҳукумати ўтказаётган ҳалокатли сиёсатга қарши ҳаракат ҳафталигининг охирида Лондон, Глазгода ва Британиянинг бошқа шаҳарларида оммавий намойиш ҳамда митинглар бўлиб ўтди.

Бу ҳаракат ҳафталиги студентлар миллий иттифоқининг ташаббуси билан ўтказилди. Британия олий ўқув юртларининг ҳаракат ҳафталигида қатнашган миллиондан ортиқ ўқувчиси М. Тэтчер кабинетининг маориф эҳтиёжларига давлат маблағини қисқартиш йўлини кескин қораладилар.

ВАТАНПАРВАРЛАРНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАБ

РИМ. (ТАСС). Италия пойтахтида қонхўр Дуарте режимига қарши Сальвадор халқининг кураши билан бирдамликка бағишланган оммавий намойиш бўлиб ўтди. Намойиш Италиядаги ВИКТ, ИКПТ, ИСТ касаба союзлари бирлашган федерациясининг даъватига биноан ўтказилди. Намойиш қатнашчилари АҚШнинг Сальвадор ички ишларига аралашувини кескин қораладилар.

МЕҲНАТКАШЛАРНИНГ ҚАТЪИЯТИ

БОНН. (ТАСС). Баден-Вюртенберг, Шимолий Рейн, Вестфалия ва Гессен ўлкаларининг машинасозлик корхоналарида огоҳлантириш маросими ўтказилган забастовкаларда салкам 65 минг металлчи ишчи қатнашди. «Даймлер—Бэнц», «Бош», «Лекнер — Гумбольдт — Дойц» концернларининг заводларидаги иш бутунлай тўхтаб қолди. Иш ташловчилар корхона эгаларидан иш ҳақини оширишни ва меҳнат шароитларини яхшилашни талаб қилмоқдалар.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА ФАН ВА ТЕХНИКА

«БОИНГ-747» САМОЛЁТИНИНГ ЯНГИ МОДЕЛИ

● **«БОИНГ»** фирмаси 600—800 йўловчини таший оладиган аэробусни 1982 йили аҳолига кўрсатмоқчи.

ЙЎЛОВЧИ ТАШИЙДИГАН КАТАМАРАН КЕМА

● **ЯПОНИЯНИНГ** «Мицуи энжиниринг энд шипбилдинг» фирмаси 27 узел тезликда суза оладиган ва 3,4 метр баландликдаги тўлқин чоғида ҳам лапангламайдиган катамаран кема қурди. Йўловчилар ташийдиган паром сифатида ишлатилувчи бу кема 400 кишини таший олади.

ТРИТИКАЛЕНИНГ ЯНГИ НАВИ

● **БОЛГАРИЯЛИК** селекциячилар Тритикаленинг (Буғдой жавдар дурагайи) янги навини чиқардилар. У серҳосил бўлиб, нони сифатли чиқади. Янги навнинг ҳосилдорлиги ҳатто ноқулай об-ҳаво шароитларида ҳам гектар бошига ўрта ҳисобда 95 центнерга боради.

ОТАШБАРДОШ МАТЕРИАЛ

● **ПОЛЬША** инженерлари иссиқни изоляция этиш хоссалари жиҳатидан оташбардош Шамот гилидан 600 баравар устун келадиган материал яратдилар. Бу ғовак кўмир кўпиги очиқ ҳавода 340 градус температурага бардош бера олади, вакуум шароитида эса 3000 градус температурада иссиқни изоляция этиш сифатини сақлаб қолади, ёнмайди ва унга ишлов бериш осон.

(ТАСС).

АВТОТРАНСПОРТДА БРИГАДА ПУДРАТИ

ИЛҒОР УСУЛ АСОСИДА

ПАРКЕНТ канали — областимиздаги улкан қурилишлардан бири. Бу зарбдор объектда 23-автотранспорт хўжалигининг К. Сумин бошлиқ «БелАЗ» ҳайдовчилар бригадаси фидокорона меҳнат қиляпти. Улар юк ташиш автотранспортида бригада пудрати усулига ўтиб ишлаётганидан бери иш ҳажмини бирмунча баравар ошириб адо этишяпти.

1981 йилда «Узоргтехстроймелиорация» тресги шу бригаданинг иш шароитларини ўрганиб, илғор усул асосида ишлаши бўйича махсус тавсиялар ишлаб чиқди. Бу тавсияларга кўра бригада аъзолари кўчма механизациялашган колонна билан шартнома тузишди. Натижада 42 кишидан иборат бригада ташкил этилди. Улар 12 та «БелАЗ-540» машинасида ишлашади.

Колонна билан автотранспорт корхонасининг ўзаро жипс муносабати йил охирида юқори кўрсаткичларга эришишни таъминлади. Улар ўтган йили 869 минг тонна тупроқ ташишди. Пландагидан ташқари 30 минг сўмлик фойда олинди, меҳнат унумдорлиги саккиз процентга ортди.

Илғор усул автомобилларнинг уч сменада ишлашини таъминлашда, камчиликларнинг коллектив бўлиб бартараф қилишда, иш вақтидан унумли фойдаланишда инҳоятда қўл келаётганлиги туфайли мана шундай ютуқларга эришиляпти.

Т. ШОЮСУПОВА,

Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги матбуот марказининг ходими.

ҚИЗЛАР ГУЛДАСТАСИ

ОНАЖОН

Онажон, сиз келдингиз, дилда бир туйғу билан,
Гоҳи шод, мунисгинам, гоҳида қайғу билан,
Кўксингизга бош қўйиб, сўйлай кайфим чоғлигин,
Чоғ эмас бу кўришдан, қалбим гўё тоғлигин.
Эй, юрак баҳра олиб, табассум этгил чунон,
Сен учун ҳолинг сўраб, келибдилар меҳрибон.
Сочларин оқига боқ, қоп-қора кўзларга сурт,
Баҳраманд бўлгин тўйиб, юзларин юзларга сурт.
Токи умринг бор экан, меҳр ила айла эъзоз,
Дил сиёҳи бирла ёз, куйлашга лол эрса соз...
Онажон, сиз келсангиз дилда бир туйғу билан,
Дилором қалбига илҳом жўш урар орзу билан.

Дилором ТОЖИЕВА.

ЎЗБЕКИСТОН

Ўзбекистон — она юрт, сен мардларининг диёри,
«Оқ олтин», жасорат ва эзгуликка маконсан.
Достон бўлди тилларда улуғ халқим зафаринг,
Сўзи билан иши бир ўғлонларга Ватансан.
Номи етти иқлимга кетган нурли диёр—бу.
Ҳар субҳидам сурурли қўшиқ айтган баҳор—бу.

Ўзбекистон, десалар кўз ўнгимда намоён,
Гуллаган юрт, водийлар, осмонга тенг оппоқ тоғ,
Уфққача туташган яшил дала бепоён.
Тасаввурга сиғмагай гўзаллиги беадоғ.
Номи етти иқлимга кетган нурли диёр—бу.
Ҳар субҳидам сурурли қўшиқ айтган баҳор — бу.

Назаримда, қуёш ҳам сенга нурин мўл сочар,
Ойдин тунлар бошингда юлдузлар чақнар ғужғон.
Она—юртим бағрингдан сочилажак инжу зар,
Қуёшдек юксак ўлка, шоирга чексиз илҳом,
Номи етти иқлимга кетган нурли диёр—бу,
Ҳар субҳидам сурурли қўшиқ айтган баҳор—бу.

Юртим, танти бағрингда қўли қадоқ халқинг бор,
Лекин шу қадоқ қўллар яратар «оқ олтин»ни.
Орли, камтар, меҳнаткаш, кўкраги тоғ халқинг бор,
Матоси йўргаклашга етар бу кун заминни,
Номи етти иқлимга кетган нурли диёр—бу,
Ҳар субҳидам сурурли қўшиқ айтган баҳор—бу.

Кўклами келар ҳали келинлардай солланиб,
Қайноқ нафас-ла қучса далаларга кирар жон.
Қирларда чучмомалар куйин кетар уланиб,
Ҳар қандай гўзаллик ҳам қаршисида лол, ҳайрон.
Номи етти иқлимга кетган нурли диёр—бу,
Ҳар субҳидам сурурли қўшиқ айтган баҳор—бу.

Буюк Ленин тутқазди янги ғол, тузумин,
Бунда мангу инсоннинг орзулари гуллагай,
Сенга мадад, раҳнамо ўн тўрт оға-қардошинг,
Яна юксак парвоз эт чарчоқ билмас бургутдай.
Номи етти иқлимга кетган нурли диёрим,
Ҳар субҳидам сурурли қўшиқ айтган баҳорим!

Анора ПАРДАБОЕВА,
Чиноз.

ҚАЙТМАС ТУРНАЛАР

Қара, дўстим ху турналар олисларга кетмоқда,
Сен дегайсан баҳор келса тағин ортга қайтажак.
Нетай ахир улар менинг болалигим элтмоқда,
Қайтишса ҳам болалигим ташлаб келар бедарак.

Уларни мен кузатардим ҳар куз елиб-қийқириб,
У дам борлиқ менинг каби эрка эди, шўх-шодон,
Бугун бўлса даричадан термуламан бўй чўзиб,
Бугун олам донишмандлай хаёлкашу паришон.

Елай десам йўлларимни боғлагандир бир нигоҳ,
Шу нигоҳнинг таъқибида бандидурман гоҳ ёниб.
Биламанки, бу—хатомас, саналмас ҳам ё гуноҳ,
Бу кун икки оташ ичра ёнадурман ўртаниб.

Турналар-ла болалигим кетмакдадир, нетайин,
Қуйгил, дўстим, кўзимдаги ёшларимни артмагин.
Бу юмушни ўзимга қўй, минг ўргулиб кетайин,
Илож топсанг қани ўша турналарни қайтаргин!

Зулфия МЎМИНОВА.

Реклама ва эълонлар

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА

8—15 МАРТ КУНЛАРИ

Халқаро ва Бутуниттифоқ конкурслар лауреати, Ленин комсомоли мукофотининг лауреати

«ПЕСНЯРИ» ВОКАЛЬ-ЧОЛҒУ АНСАМБЛИНИНГ

ГАСТРОЛЛАРИ

Ансамблнинг бадиий раҳбари — Белоруссия ССР халқ артисти Владимир МУЛЯВИН.

КОНЦЕРТЛАР: 8, 13, 14-март соат 14, 17 ва 20.00 да; 9, 10, 11, 12, 15 март соат 17 ва 20.00 да бошланади.

Билетлар Марказий «ЮБИЛЕЙ» спорт зали ва «УЗБЕККОНЦЕРТ» кассаларида сотилмоқда.

Марказий «ЮБИЛЕЙ» спорт зали кассалари ҳар куни соат 10 дан 19.00 гача; «ЎЗБЕККОНЦЕРТ» кассалари эса соат 14 дан 20,00 гача ишлайди.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинмоқда.

46-03-13, 46-07-53 телефонлари бўйича справкалар олиш мумкин.

Концерт кунлари спорт зали олдига қатнайдиган транспортлар кўпайтирилади ва шахсий транспорт учун тўхташ жойи ташкил этилади.

РАССОМ ХАНДАСИ

— Вой, дадаси туринг. Мен хазиллашган эдим.

Топган гул келтирар, топмаган...

— Бугун хизматдамиз!

А. Холиқов расмлари.

«ДУГОНАЛАРИМГА УЧ САВОЛ» ГАЗЕТХОНЛАР МУҲОКАМАСИДА

Газетамизнинг 21 январь сонида босилган ушбу сарлавҳали материал юзасидан редакция областимиз шаҳар ва қишлоқларидан кўплаб хат-хабарлар олиб турибди. Мақолада кўтарилган оила ва бахт хусусидаги, шунингдек, ота-она ва фарзандлар ўртасидаги ҳаётий муносабатлар қизғин баҳсга сабаб бўлди. Қуйида улардан айримларини эътиборингизга ҳавола қиламиз.

ИНСОНИЙ БАХТ — МЕҲНАТДА

Ёшим 19 да. Ҳали ҳаётнинг аччиқ-чучугини татиб кўрганимча йўқ. Лекин Васила опа, сизнинг дил сўзларингиз, алам ва ўкинчларингизни ўқиб ниҳоятда ҳаяжонга тушдим. Беихтиёр ўрнингизга ўзимни қўйиб кўрдим. Менимча, инсоний бахт меҳнатда. Сиз олий маълумотли, тушунган аёл бўла туриб, иродасизлик қилгангиз, «тақдир — илоҳий», деб орзу-умид йўлида бахтингиз, иқболингиз йўлида курашмагансиз. Натижада сиз ўйлаган бахт-саодат сароб бўлиб чиққан. Севги, муҳаббат ҳам инсон камолоти сингари меҳнатда, курашда, синовда тобланади.

Мол-дунё, бойлик бахтга мезон бўлолмайди. Гулнора опа, фарзанд кўрмаслик натижасида оилангиз бузилганидан сира ҳам ўкинманг, руҳингиз тушмасин. Неча-неча аёлларни эшитганман, йиллаб фарзанд кўришмаган. Лекин даволаниб, ҳозир қўша-қўша ўғил-қизларнинг онасидирлар.

Қиз сепи, гарнитур, турли-туман тақинчоқлар-у, гиламлар қилиш шарт эмас. Келажакда эр-хотин бир ёқадан бош чиқариб ишлашса, топилиб кетадиган нарсалар.

Г. ПАРМОНОВА,
Бўка райони.

ТОТУВ ТУРМУШ БЎЛАР ЭДИ...

Мақолани ўқиб, синфдош дугонамнинг ҳаёти кўз ўнгимда гавдаланди. Уни яхши билардим. Мактабни тугатиб, бирга колхозда ишладик. Ишдан бўш вақтларда олдимизда турган сирли келажак, оила, турмуш, бахт ҳақида кўп гаплашардик. Вақти соати келиб уни отасининг яқин дўсти ўғлига турмушга беришадиган бўлишди. Йигит кўп ичар, ҳуда-беҳуда тўй-ҳашамларда, кўча-кўйда жанжал чиқариб юрар, ниҳоятда гердайган, қўрс эди. Буни дугонам «С» яхши билар, билгани учун «Р»га тегмайман деб туриб олди. Унинг қанчалар куйиб-пишгани, йиғлаганларини кўриб юрагим эзилар эди. Йўқ, барибир ота айтгани бўлди, мажбуран унаштирилди. Бой-бадавлат, шоҳона оилага у келин бўлиб тушмади, чўрига айланди.

Ота-она мол-дунёга учмаганда, дугонам ўз севгани билан топишганда бахтли, тотув турмуш қуриб яшаган бўларди.

И. РУСТАМОВА,
Янгийўл райони.

ҲАЁТИЙ ГАПЛАР

Инсон ҳақ-ҳуқуқи, ўз эрки учун қандай курашган бўлса, бахти учун ҳам ана шундай курашмоғи лозим. Васила журъатсизлик қилган. У олий маълумотли бўла туриб, ўзини-ўзи ҳимоя қила олмаган, натижада қадр-қиммати оёқ ости бўлган. Лекин фарзандлари деб оилани сақлаб келибди, бу ҳар бир она учун тушунарли. Иш масаласига келганда, у хато қилган. Иродасизлиги оқибатида ҳаётда ўз ўрнини топа билмаган.

Иккинчи масала юзасидан шундай деб жавоб бераман: мол-дунёни инсон топади, у инсоннинг бахт-саодати учун хизмат қилиши керак. Айрим дугоналаримиз уйларидаги шкаф ва сервантларини ноёб чиннилар билан безаб қўйдилар-у, чети учган, дарз кетган чойнак-пиёлаларни ишлатишади. Эрталабки нонуштага столни чиройли сервизлар билан безаб нонушта қилинса, нақадар кишининг кайфияти кўтарилади, иштаҳаси очилади, завқ олади.

Гарнитур масаласига келганда, у қизи бор оила олдида турган асосий муаммодир. Қиз узатишда ноёб мебель қилиш шарт эмас. Аввало уй учун зарур буюмлар олиш лозим. Айрим «қўшимча» даромад ҳисобига катта кетувчи, қиз узатаётганда гарнитур у ёқда турсин, ҳатто автомашина ёки кооператив уйлар ҳам совға қилаётган шахсларнинг беҳуда «тантилик»ларини қаттиқ қоралаш зарур.

Д. ҲАМИДОВА,
хизматчи.

Шунингдек, мақола юзасидан маданий-оқартув техникуми студенти Ҳ. БАННАЕВА, Бекобод районидан З. АБДУРАҲМОНОВА, Янгийўл районидан И. РУСТАМОВА, Ўрта Чирчиқ районидаги «Северний маяк» колхозидан Б. ДУИСЕҚУЛОВА ва бошқа ўртоқлар ҳам ўз фикр-мулоҳазаларини ёзиб юборишган.

● Тошкент ва пойтахт области стадионларида ўсмирлар ўртасида XII халқаро футбол турнири давом этмоқда. Суратда: СССРнинг биринчи терма командаси билан Польша футболчилари ўртасидаги учрашув пайти.

А. Зуфаров фотоси.

ФУТБОЛ

СССР ТЕРМА КОМАНДАСИНИНГ МЎЛЖАЛИ

СССР футбол терма командаси жаҳон чемпионатига актив тайёргарликни давом эттирмоқда. Маълумки, мутахассислар фикрича, қуръа олтинчи группага бирмунча кучли командаларни бирлаштирди. Бунда Бразилия, СССР, Шотландия ва Янги Зеландия командалари қатнашади.

АПН мухбири Сергей Гризунов терма командамиз бош тренери Константин Бесков билан суҳбатда бўлди.

— Мутахассислар бўлажак чемпионатда Аргентина, Бразилия, ГФР командалари билан бирга совет футболчиларини ҳам пешқадамлар қаторига қўйишмоқда...

— Кейинги икки йил мобайнида эришилган натижалар, футболчиларимизнинг учрашувлардаги маҳорати ошганлиги қувонарли, албатта. Айни вақтда бу бизни хотиржам бўлишга ундамаслиги керак: ҳали ҳал этилмаган кўплаб муаммолар бор.

Агар еттита саралаш учрашувида қатнашган терма команда составини таҳлил қиладиган бўлсак, Чивадзе, Шенгелия, Сулаквилидзе, Дараселия, ҳаммаси «Динамо» (Тбилиси) командасидан, Блохин, Бессонов, Буряк, уччаласи «Динамо» (Киев)дан, Дасаев, Гаврилов, (иккаласи Москванинг «Спартак» коллективидан) сингари юксак маҳоратли футболчилардан таянч группаси бор деб, айтишимиз мумкин. Афсуски, оёғи синган Давид Кипиани бу рўйҳатдан жой ололмади. Бироқ, у ҳозир машқ қилмоқда. Командада янги ўйинчилар ҳам бор, аммо улар кам. Состав шаклланди, бошқа ўзгаришлар бўлмайди.

— Футболимизда биринчи марта СССР терма командасига тренерлар совети раҳбарлик қилмоқда. Бу услуб ўзини оқладими?

— Ҳа, тўла оқлади. Унга Киев «Динамо»си катта тренери Валерий Лобановский, Тбилиси «Динамо»си катта тренери Нодар Ахалкацилар кирган. Бу клубларнинг терма командада олтитадан аъзоси бор. Шунингдек, советга таниқли мутахассислар Геннадий Логафет ва Владимир Федотовлар ҳам аъзо.

— Команданинг ҳал қилувчи ўйинларга қандай тайёрлайсиз, у ёки бу ўйинчининг тайёргарлиги даражасини қандай аниқлайсиз?

— Бир неча йиллардир, биз ҳар бир футболчининг ўйин фаолиятини, бутун командани, шунингдек жаҳоннинг етакчи командалари ва унинг пешқадам ўйинчилари ҳаракатини видеозапись қилиб борамиз. Ўйиндаги ҳаракат деган тушунча бор. Бу узоқ, қисқа, ўрта масофаларга тўпни ошириб бериш, тўпни қабул қилиб олишда уни йўқотиб қўйиш, рақибдан олиб қўйиш, алдаб ўтиш, штраф зарбаси, бир сўз билан айтганда ўйин давомида спортчи бажарадиган асосий ҳаракатлардир. Айтайлик, ГФР терма командаси сўнгги Европа кубоги финалида бельгияликлар билан учрашиб, 800 ўйин ҳаракатини, уларнинг рақиблари эса 586 ҳаракатни бажарди. Кўрсаткич унча катта эмас. Сифат даражасида эса янада каттароқ тафовут бор. ГФР командаси 16 процент бракка йўл қўйган ҳолда Бельгия командасида бу кўрсаткич — 33,8 процент бўлди.

Худди шу услубда айрим футболчилар ўйин даражасини ҳам аниқласа бўлади. Мисол учун, сўнгги икки йил мобайнида Европанинг энг яхши ўйинчиси деб тан олинган Руммениге билан бизнинг Блохинни олиб кўрайлик. Руммениге бир ўйинда юзга яқин ўйин ҳаракатини бажаради. Блохин ҳам худди шунча ҳаракатда бўлади. Бироқ, Руммениге 16 процент бракка йўл қўйса, Блохин кўрсаткичи қариб 30 процентга етади.

Бир сўз билан айтганда рақамлар бизга команда ва айрим ўйинчилар ҳаракатини чоғиштиришга, бундан хулоса чиқаришга, камчиликларни бартараф этишга ундайди.

— Испанияга борадиган состав қачон узил-кесил маълум бўлади?

— Ҳозир бу саволингизга биронта ҳам тренердан жавоб ололмайсиз. Составимиз Бразилия терма командаси билан бўладиган биринчи ўйин арафасида маълум бўлади.

— Ундай ҳолда терма команданинг тайёргарлиги қандай планлаштирилмоқда?

— Саралаш ўйинларини тугатгач, январь ва февраль ойида Испанияда иккита йиғилиш ўтказдик. Энди ҳар ойда беш-олти кунга ўйинчиларни жамлаб машғулот ўтказамиз ва битта ўйинда қатнашамиз. Ҳаммаси бўлиб 12—14 та ўйин ўтказмоқчимиз, барчасини рақиблар майдонида. Менимча, энг қизиқарлиси Аргентина терма командаси билан бўлади. Бразилияликлар билан ҳам учрашмоқчи эдик, аммо улар бир группага тушиб қолишимизни сезишди шекилли, рози бўлишмади.

— Бўлажак жаҳон чемпионатида терма команда ўйинчилари олдига қандай вазифа қўяпсиз?

— Мақсадимиз — ҳам деганда соврини ўринларнинг бирини эгаллаш. Бу жуда жиддий вазифа, менимча уни бажарса бўлади.

(АПН).

Редактор ўринбосари
Р. УМАРОВ.

ПОЙТАХТ ТЕАТРЛАРИДА

«ФАУСТ» ЎЗБЕК САҲНАСИДА

Алишер Навоий номидаги Ўзбек Давлат академик катта опера ва балет театри репертуари замонавий ва классик асарлар ҳисобига бойиб бормоқда. Театр санъаткорлари яқинда буюк немис мутафаккири В. Гёте асари асосида (Ж. Барбье ва М. Карре либреттоси) француз композитори Ш. Гуноннинг «Фауст» лирик-трагик операсини ўз мухлислари эътиборига ҳавола этдилар. Бу саҳна асари В. Гёте таваллудининг 150 йиллигига бағишланади.

...Фауст қоронғи кечада, кичик бир бўлмадаги китоблар орасида нурсиз шам ёғдусида ишлаб ўтирибди. У сон-саноқсиз китобларни мутолаа қилиб, буюк билим соҳиби бўлганига, яширин ҳаёт сирлари билан ошна қилувчи ҳақиқий илмни қўлга киритганига шубҳа қила бошлайди. У энди ҳаёт ва табиат сирларини билиш учун сеҳргарлик йўлига ўтишга интилади.

Фауст образи инсон ақлидроки ва қудратининг тимсолидир. У «ҳаёт учун ҳар кун ва ҳар бир соат жангга кирган одамгина яшаш ва эркинлик учун ҳақ-ҳуқуққа эга бўлади», деган фалсафани илгари сўради.

Бу спектакль илк бор 1859 йил Парижда намойиш этилган эди. Энди эса бу асар ўзбек театр саҳнасида қайта қўйилди.

Спектаклни театрнинг бош режиссёри Ҳамза номидаги Давлат мукофоти лауреати Ф. Сафаров саҳналаштирган. Операдаги асосий партияларни Бутуниттифоқ ва халқаро конкурслар лауреати И. Жалилов, СССР халқ артисти В. Гринченко, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Қ. Муҳиддинов, артистлардан В. Григорьева, В. Браун, Т. Жукова, М. Березовский, И. Мелкулова ва бошқалар муваффақиятли ижро этмоқдалар.

Театрнинг ижодий коллективи СССРнинг 60 йиллигини муносиб совғалар билан кутиб олишга астойдил ҳаракат қилмоқда. Шу мақсадда санъаткорлар қардош республикалар композиторлари асарларига ҳам мурожаат қилмоқдалар. Ҳозирги кунда театр санъаткорлари рус композиторларидан П. Чайковскийнинг «Иоланта», Б. Хренниковнинг «Севгига севги», озарбайжон композитори О. Меликовнинг Ш. Рашидов асари асосида ишлаган «Комде ва Модан», М. Ашрафийнинг «Рустам ҳақида достон» асарлари устида иш олиб бормоқдалар.

З. ТОШМУҲАМЕДОВА.

АЖОЙИБОТЛАР ОЛАМИДА

ПЕЧКАДА НЕЧА АСР САҚЛАНГАН

Кекса печкачи Александр Орлов печка тузатгани бориб уйига совут билан қайтди. Бу ажойиб нарса уни Кашин шаҳри яқинидаги Стражково қишлоғида камида уч аср кутиб ётган.

Орлов тузатмоқчи бўлган печка камида юз йил одамларни иситган, нон пиширган — уйнинг деворлари путурдан кетиб, қайта-қайта тузланган бўлсада, унинг қайноқ қалби яшайверган. Ниҳоят печка ҳам путурдан кета бошлаган. Уста печка ғиштларини кўчириб олаётиб, печканинг пойдевори ундан ҳам кўҳна эканлигини сезди. Ғишт устидаги кесакни кўчирган эди, тагидан бут-бутун, лекин занглаб кетган совут чиқди.

Хўш у бу ерга қандай тушиб қолган? Қишлоқнинг Стражково деб аталиши бежиз эмас. Бир вақтлар у «Князь қишлоғи» бўлган ва унда князь Кашинскийларнинг дружинаси турган. Сўнгра Стражковода ўқчилар яшаганлар (улар ҳам совут тутганлар).

Афтидан совут эгаси уни печка остида дафина сифатида яширган. Чунки қадим замонларда жуба жуда қиммат турган. Масалан, ака-ука мерос бўлишаётган бўлса шулардан бирига бутун уй-жой тегиб, иккинчисига жубаларнинг ўзигина қолса ҳам тақсимот адолатли ҳисобланган.

Совутда 20 мингтагача ҳалқа бор. Уни ясаш учун аввало сим тайёрлаб, уни спираль қилиб ўраб чиқиш, спиралларни ҳалқа қилиб кесиш керак бўлган. Бу ҳалқалар бир-бири билан бириктирилган, чунончи ҳар бир ҳалқанинг учлари яссиланиб, бир-бирига мос келтирилган ва тешилиб орасидан парчин мих ўтказиб маҳкамланган. Ҳалқанинг диаметри эса 1 сантиметрдан ошмайди. Бу ишнинг ҳаммаси қўлда қилинган. Унинг нархи ҳам шундан келиб чиққан.

Энди совут реставрация қилинади. Сўнгра Кашин ўлкашунослик музейида совутнинг аниқ ёши белгиланади. Печкачи Орлов уни шу музейга келтирди.

Музейга ўтган йилнинг ўзидагина шаҳар ва район аҳолисидан келтирилган 1200 та қизиқарли кўҳна буюмлардан бири шу совут бўлганлигини алоҳида айтиб ўтиш лозим. Ватанпарвар кашинликлар ўз шаҳарлари ва музейларини севадилар. Маҳаллий музей стендларидаги ҳар бир экспонат узоқ асрлар билан боғлиқ шу жойлар тарихини одамларга очиб беради.

Д. ЗВАНЦЕВ,
Калинин области.
ТАСС мухбири.

Телевидение

8 МАРТ

ХАЛҚАРО ХОТИН-ҚИЗЛАР КУНИ

МТ-I. 9.00 — Время. 9.45 — Жаҳон халқларининг ижоди. 10.15 — Халқаро хотин-қизлар куни — 8 Мартга. Ольга, Любовь, Александра. Телеочерк. 10.45 — Аёл латофати. Д. Кугультинов, И. Шкляревский, А. Ткаченко, Қ. Кулиевлар ўз шеърларини ўқийдилар. 11.10 — Ёпиқ биноларда енгил атлетика бўйича Европа чемпионати. Италиядан олиб кўрсатилади. 11.45 — Марказий тевидение экранида биринчи марта. Болалар учун бадиий фильм. 13.00 — «Москвичка» телевизион журнали. 14.30 — С. Прокофьевнинг «Тошгул» балети. СССР Давлат академик Большой театрининг спектакли. 16.25 — Мультфильмлар. 16.55 — Балли, қизлар. Ёш химик хотин-қизлар конкурси. 18.55 — Оналаримизни табриклаймиз. Болалар хорининг чиқиши. 19.20 — Ҳаёт бағишловчи. Телевизион ҳужжатли фильм. 20.25 — Аркадий Райкин билан учрашув. 2-фильм. 21.30 — Время. 22.00 — Голубой огонёк.

МТ-II. — 9.00 — Эрталабки гимнастика. 9.20 — Халқаро хотин-қизлар куни — 8 Мартга бағишланган ҳужжатли фильмлар программаси. 10.10 — Евдокия. Бадиий фильм. 11.50 — СССР халқларининг V қишки спартакиадасида. 12.20 — Адабий ўқиш. С. Есенин. «Анна Снегина». 13.05 — Бахтиёр болалик. Москва шаҳар болалар бадиий коллективларининг чиқиши. 14.00—Мультфильмлар программаси. 14.40 — Ленин комсомоли мукофоти лауреати қўшиқчи Дин Рид билан Останкино концерт студиясида учрашув. 16.25 — Сильва. Телевизион музикали фильм. 18.45 — СССР халқларининг V қишки спартакиадаси. 19.40 — Премьерадан анча аввал. Киноконцерт. 20.30 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 20.45 — Олтин нота. ГДРдан олиб кўрсатилади. 21.30 — Время. 22.00 — «Баҳор». Бадиий фильм.

ЎзТВ-I. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Табрикларимизни қабул этинг. Эстрада программаси. 10.50 — Болалар учун. Оналаримиз байрами. 11.20 — СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига. Ватаним менинг тақдиримда. Муаллима. 11.50— Ноқулай об-ҳаво учун ташаккур. Фильм-концерт. 12.50 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. Жасур оналар. 13.30 — Қизалоқ, фильмда ўйнашни хоҳлайсанми? Бадиий фильм. 18.05 — Мультфильм. 18.20 — Ҳар доим бўлсин, онам! Адабий-музикали композиция. 19.00 — Юрак ҳамиша йўлда. Ўзбекистон халқ шоираси Зулфия ҳақида ҳужжатли фильм. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Эркаклар кулмаса ҳам бўлади. Телевизион миниатюралар театри. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Гулшан аро гулчеҳралар. Концерт. 21.30 — Время. 22.00 — Халқаро хотин-қизлар куни — 8 Мартга бағишланган Ўзбекистон санъат усталари ва ижрочи ёшлар концерти.

ЎзТВ-II. 18.20 — Онамга совға. Телефильм. 18.40 — Кеча, бугун ва ҳамиша. Фильм-концерт. 19.40 — Нафтуся. Телевизион ҳужжатли фильм. 20.00 — Бирозниинг номидан. Бадиий фильм.

9 МАРТ

МТ-I. 9.00 — Время. 9.45 — Истеъдод. Болалар учун фильм. 11.15 — Ҳайвонот оламида. 12.15 — Арфа садолари янграйди. Фильм-концерт. 12.25 — Сизни нима безовта қиляпти. Телевизион ҳужжатли фильм. 12.55 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.15 — Қишлоқдаги оддий иш кунлари. Ҳужжатли фильмлар программаси. 16.05 — Салют, пионерия! Киев Пионерлар саройи болалар бадиий коллективларининг чиқиши. 17.05 — Сиз яратган боғ. 17.35 — СССР халқларининг V қишки спартакиадаси. 18.10 — Мультфильм. 18.35 — Касби — сотувчилик. «Болалар дунёси»нинг ёш сотувчилари ҳақида. 19.30 — Концерт. 20.15 — Нима? Қаерда? Қачон? Телевизион викторина. 21.30 — Время. 22.05 — Хоккей бўйича СССР чемпионати. МАСК — «Торпедо».

МТ-II. 9.00—Эрталабки гимнастика. 9.20 — Ихтисослаштириш ва концентрациялаш учун. Илмий-оммабоп фильм. 9.35 ва 15.10 — Ота-оналар, Сизлар учун. 10.05 ва 12.05— Француз тили. 10.35 ва 11.15— Табиатшунослик. 10.55 — Қушлар ва ҳайвонлар ўз уясида. 11.15 — Ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчиларига. 12.40 ва 13.40 — География. 14.10 — В. Шекспир. «Ромео ва Жульетта». 15.20 — Совет давлати ва ҳуқуқи асослари. 15.50 — География. 16.20 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Дарахтга таъзим эт. Телевизион ҳужжатли фильм. 18.55— СССР халқларининг V қишки спартакиадасида. 19.30 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 20.30 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 20.45— СССР халқларининг V қишки спартакиадасида. 21.15 — Халқ оҳанглари. 21.30 — Время. 22.05 — Ч. Диккенс. «Эдвин Друд сири». Телевизион спектакль. 1-серия.

ЎзТВ-I. 18.05—Мультфильм. 18.10 — Жонажон ўлка. 18.40 —Кичик ёшдаги мактаб ўқувчилари учун. Сўз кетидан сўз келар. 19.00 — Меҳнаткашларнинг дам олишига — давлат ғамхўрлиги. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Футбол бўйича XII Халқаро ўсмирлар турнири. ЎзССР—Венгрия. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Музика ҳақида суҳбатлар. 21.30 — Время. 22.05—Қўзилатиш кампанияси — масъулиятли давр. 22.25 — Генерал жаноби олийларининг адъютанти. Бадиий фильм. 1-серия. 24.00 — Янгиликлар.

ЎзТВ-II. 18.15 — Қизиқарли математика. 18.45 — Телефильм. 18.55 — Физика. 19.50 — Баҳоргул. Телефильм. 20.00 Янгиликлар. 20.20 — Меҳрибон қўллар. Телевизион ҳужжатли фильм. 20.50 — Эстетика асослари. Санъат турлари. Адабиёт.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 8/III да **Келинлар қўзғолони** (12.00), **Олтин девор** (19.30), 10/III да **Келинлар қўзғолони**, 11/III да **Баланд қоядаги аёллар**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 8/III да **Кулги кечаси** (16.00, 19.30), 10/III да **Дилафрўзга тўрт ошиқ**, 11/III да **Хизматингизга тайёрмиз**.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 8/III да **Зада бўлган пайғамбар**, 10/III да **Тикансиз тиратиканлар**, 11/III да **Отасининг қизи**.

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«ПАҲЛАВОН ВА ШЕР»** аттракционининг хайрлашув гастроллари.

Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитети, область ижроия комитети ва область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаси Калинин районидаги «Москва» колхози раиси **Қобил АБДУЛЛАЕВнинг** вафот этганлигини чуқур қайғу билан маълум қиладилар ва марҳумнинг қариндошлари ҳамда яқинларига таъзия изҳор қиладилар.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари—335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь—334808, 325353; секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар; фельетонлар — 334048; 325354 партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт—325749; қишлоқ хўжалиги— 325647; адабиёт ва санъат—325767; совет қурилиши—325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик—325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари—325553; фотомухбир—325894.

Р. 06135 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64684. А. 1558. 13